

– Vi må sikre barns liberale rettigheter

Tina Shagufta Kornmo vil forby hijab i barneskolen og ønsker seg en debatt om hvor stor plass religion skal ha i offentligheten.

Tema: **Integrering**
side 11-23

Sponheim i stormen

side 4-5

Klimakur

side 6-7

Dyrevern

side 10

01/10

Venstres medlemsmagasin

liberal

Tru og talentar

Arbeidsmarknadsdiskriminering, likestilling i heimen og tidleg og trygg språkopplæring lagar sjeldan like gode oppslag som forslag om forbod mot hijab eller religiøse symbol.

Det er kanskje ikkje anna å vente. Det som handlar om vår vilje til identitet, fascinerer. Det som handlar om tru, fascinerer. Det som ligg i skjeringspunktet mellom tru og rett, fascinerer enormt.

Eit felt der dette har stor aktualitet blant minoritetsreligiøse så vel som majoritetsreligiøse, er i spørsmålet om finansieringa av trussamfunn. Ikkje minst vert dette gjeldande ved diskriminering i høve kjønn eller legning. Er det vår oppgåve som borgarar å vere med og finansiere organisasjonar som diskriminerer, ved tilsetjingar eller annan praksis?

Den enkle svaret har vore at dette er eit spørsmål om religionsfri- dom, og at det ikkje er noko det offentlege kan legge seg bort i. Men er det så enkelt? Kvar går grensene for slik fri-dom? Ved hudfarge? Og kvifor det? Religionsfri- domen vart ein akseptert verdi etter at mange måtte flykte frå diskriminering for å kunne få utøve sin religion. Det er ein hån mot desse å bruke religionsfri- domen til å rettferdiggjere vidare diskriminering.

Religion er ei positiv kraft i samfunnet, og bidreg mykje til lukke, tryggleik og positivitet blant menneske. Det må ein kunne respektare også om ein ikkje forstår. Men det er ikkje av den grunn sjølv sagt at det er ei offentleg oppgåve å subsidiere folks åndelege liv på same måte som ein subsidierer annan kultur. Kanskje er det på tide å ta denne debatten på nytt.

Det er ein hån å bruke religionsfri- domen til å rettferdiggjere vidare diskriminering.

Nytt blad

Frå dette nummeret kjem Liberal ut 4 gonger i året, som er sjeldnare enn før. I staden vert kvart nummer av bladet meir omfangsrikt, og kvar gong vil vi freiste å gå i djupna på spørsmål som vert debattert i parti og samfunn. Denne gongen ser vi nærare på integreringspolitikken, og vi har utfordra fleire personar i partiet med å kome med sine syn. Vi vonar du vil ha utbytte av det "nye" bladet!

Tema: Integrering

Bør hijab forbys i barneskolen? Bør religion gis mer plass i det offentlige rom?

Temadelen tar for seg bl.a. disse spørsmålene, der vi også hører fra Helge Solum Larsen og Sigmund Aas, Venstre-ordførerne Hans Antonsen og Lillian Hessen forteller om vellykkede integreringsprosjekter, og Abid Q. Raja starter minoritetspolitisk tenketank.

side 11-23

Siste tur i stormen

– Venstrefolk må være seg selv, sier Lars Sponheim.

side 4-5

Landsmøtet

Vi gir deg oversikten over alt som skjer på landsmøtet.

side 6-7

Klimakur

Venstres oppskrift på en mer klimavennlig hverdag.

side 8-9

Dyrevern

Venstres stortingsgruppe har avholdt dyrevernhearing.

side 11

Debatt 24-25

Meningsmålinger etc. 26

Generalsekretæren 27

Lokale nyheter 28-29

Unge Venstre 30-31

Baksiden 32

Ansvarlig redaktør: Terje Brevik (terjeb@venstre.no). **Redaktør:** Kjartan Almanning (kjartan@liberal.no). **Adresse:** Møllergt. 16, 0179 Oslo. **Telefon:** 22 40 43 50. **Telefaks:** 22 40 43 51. **E-post:** post@liberal.no. **Sats:** Thomas Hansen (th@ambolt.no). **Korrekur:** Guro S. Fresvik. **Trykk:** Zoom Grafisk AS. Foto ved redaksjonen eller fra Venstres arkiv, med mindre annet er angitt. **Deadline neste nr:** 18. mai.

Kjære Venstre-venner

Når jeg skriver dette har det bare gått en knapp uke siden jeg ble utnevnt til ny fylkesmann i Hordaland. Det er et arbeid jeg gleder meg stort til å ta fatt på, men det markerer også et veldig tydelig farvel med partipolitikken på riksplan for min del.

Jeg vil derfor bruke denne anledningen til å takke for meg etter 14 år som partileder i Venstre. Det har vært år med både opp- og nedturer – både personlig og for partiet. Det er områder som er behørig beskrevet i de to bøkene om meg som blir utgitt denne våren, så jeg skal la det ligge i denne omgang. Jeg vil heller bruke litt plass på det som står igjen etter meg og oss etter disse 14 årene. Det er overraskende mange, og ikke minst viktige saker, hvor Venstre har utgjort en forskjell og hvor vi har satt en ny og varig endring av dagsorden i norsk politikk.

Fra rød til grønn skatt. Der hvor vi i mange år var alene om å ta til orde for en skattereform, er dette nå et allment akseptert prinsipp. «Vår» skattereform fra 2004 er en eneste lang støtte til det vi har stått for i skatte- og miljøpolitikken i alle år. Også vår tankegang om at økologi og økonomi henger sammen, samler nå bred støtte. Men, det er bare Venstre som er best på både miljø og bedrifter. Det skal vi også være i framtiden – fordi framtiden er det miljøvennlige næringslivet.

Småbedriftene. Jeg ble valgt til Stortinget i 1993 med kampen mot delingsmodellen som hovedsak. Det tok mange, mange år å få fjernet den, men vi klarte det. Minst like viktig var det at delingsmodellen var selve symbolet på en manglende vilje til å lage en politikk for de minste bedriftene. Vi har en stor og viktig visjon om å lage det liberale kunnskaps- samfunnet. Skal vi lykkes med det er det avgjørende viktig at vi klarer en omstilling til en ny type nærings- og arbeidslivet i Norge hvor flere starter sin egen bedrift og flere tar makten over egen arbeidsdag. Derfor er og har småbedrifter vært en ideologisk kamp for oss.

Personvern. Min første store politiske seier på Stortinget var å få med stortingsflertallet på å skjerpe personvernet. Men på den tiden og i mange år etter det, var personvern et område for spesielt interesserte. Ny teknologi og nye saker – ikke minst debatten om datalagringsdirektivet – har ført til at viktigheten av en prinsipiell personvernpolitikk går opp for stadig flere, men vi sliter fortsatt med en regjering som har et tilnærmet prinsipløst forhold til personvernet. Nylig sa helseminister Anne-Grethe Strøm-Erichsen at «jeg ville aldri tilgi noen dersom personvernet skulle være til hinder for muligheten til å få riktig behandling av beste kvalitet». Og vi har et Frp som var mot datalagringsdirektivet helt til politiet sa «hopp». Da hoppet selvfølgelig Frp av. Vi trenger mer enn noen gang et prinsipielt liberalt parti i kampen for personvernet.

Innvandrings- og asylpolitikken. I valgkampen sto vi opp som en ideologisk og prinsippfast røst der hvor de andre sloss om å føre den mest restriktive og minst tolerante innvandrings- og asylpolitikken. Jeg husker at jeg i min tiltredelsestale etter at jeg var blitt valgt til Venstres leder

på landsmøtet i Drammen i 1996 sa at: «det er nærmest så en får en litt flau smak i munnen over å være norsk, når en ser den iver og handlekraft norske myndigheter legger ned for å kaste folk ut av landet som ikke i myndighetenes øyne kan rettferdiggjøre sitt behov for å søke tilflukt her i et av verdens rikeste land. Dette rettferdiggjøres ikke hos meg med en visning til en bagatellmessig teknisk bestemmelse, en aldersgrense eller et opphold i samme land som er noen måneder for kort. Det rettferdiggjøres ikke, for det kan ikke rettferdiggjøres. Det er en skam, og det må bli slutt med det.» Nøyaktig det samme kunne jeg ha sagt i dag, spesielt med tanke på siste dagers omtale av Fathia Ahmed Omar og sønnen Munir som ble sendt ut av Norge, på tross av at hun var nyoperert og at begge hadde fått diagnosen posttraumatisk stressyndrom. Jeg tror og håper det vi gjorde i valgkampen faktisk fikk åpnet øynene på noen, og jeg værder et skifte i holdningene i det norske folk. Vi kan i hvert fall ikke la være å håpe på det.

I tillegg vil jeg nevne vår iherdige innsats for demokrati, åpenhet og innsyn, sist eksemplifisert med forslag om lobbyregister som av behagelighetshensyn ble stemt ned av alle partier unntatt SV, og ikke minst vår kamp for en ny og annerledes ruspolitikk som ikke er forutinntatt og formynderisk, men som først og fremst tar utgangspunkt i dem som sliter.

Dette er viktige områder hvor vi har satt tydelige spor, men hvor vi ikke har kommet helt i mål. Der har dere en viktig jobb å gjøre.

Derfor til slutt: Takk for alt vi har fått til sammen. Om jeg skal tillate meg et lite råd eller håp på veien, er det at dere holder fast i den visjon jeg har hatt i hele mitt Venstre-liv:

Visjonen er å skape et liberalt, åpent, tolerant og sosialt rettferdig samfunn der hver og en av oss opplever at nye teknologiske muligheter og samfunnsforandringer gjør det lettere å nå våre egne og høyst forskjellige oppfatninger om hva som er det gode liv.

Takk for meg.

Lars Sponheim

Siste tur i stormen

Kjartan Almenning

Det har gått to uker siden Lars Sponheim ble utnevnt til fylkesmann i Hordaland når Liberal møter ham på perrongen på Finse stasjon. Der, lengst nord på Hardangervidda, har han søkt tilflukt i stormene, og der nyter han livet best.

Nå er de siste stormkastene i ferd med å legge seg. På landsmøtet i april går han av, etter 14 år som partiet Venstres leder.

– Jeg har det veldig bra akkurat nå. Jeg er glad for denne

sjansen jeg har fått til å bli fylkesmann. Det har vært et veldig spesielt halvår for meg. Det ble jo en sjokkarta utgang fra politikken for mitt vedkommende. Hele dette livet som toppolitiker og som offentlig debattant var noe som jeg til de grader hadde fått i kroppen, så det ble en voldsom overgang å falle ut igjen. Det var noe veldig fysisk noe, det var et trykk i kroppen som skulle ned, det var noe i nakken.

Historien er kjent for de fleste. På valgnatten 14. september 2009 falt han ut av Stortinget. Det kom som et sjokk på de mest garvede forståelsegjærene, ham selv inkludert.

Først og fremst parlamentariker

– Det som jeg ikke har det bra med, det er jo knyttet til at jeg alltid har sett meg selv først og fremst som parlamentariker, kanskje mer enn partileder og partimann. Og det er jo for så vidt en god Venstre-tradisjon å sette

parlamentet foran partiet. Så det å miste parlamentet mitt, det har jeg betydelig sorg for. Og det tror jeg at jeg kommer til å leve med hele livet. Det er en form for kjærlighetsorg. Men det som har vært hyggelig opp i alt dette, er alle som har stoppet meg på gata,

f r e m m e d e mennesker som uttrykker savn og mener at det har blitt så kjedelig i politikken. Og når til og med sentralt ansatte på Stortinget ringer under debattene og sier at det er så kjedelig

her, så er jeg jo ikke større enn at jeg gleder meg litt over det, da.

– På den annen side så har jeg nok mer og mer kommet der at når jeg i ettertid ser tilbake på denne perioden, så kommer det til å framstå som en ganske god og sikkert en ganske viktig periode for meg. For ting må jo på en måte ta en ende, og da er det mer min stil å gjøre det litt brutalt og veldig effektivt, ler Sponheim. – Hadde jeg ikke falt ut så hadde det blitt en fireårsperiode med avtrapping, og det er ikke sikkert det hadde vært det mest tjenlige heller.

Fått rom til familien

Sponheim har vært ukependler til Oslo i 16 år. Det siste året har bydd på mange personlige begivenheter. Han har nylig blitt bestefar og har barnebarna nær hjemmet. Så døde hans mor i februar. – Mor var gammel og dårlig, og jeg ble veldig godt kjent med henne igjen da jeg kom hjem, for da hadde jeg tid til å drikke kaffe med henne

og fyre i ovnen sammen med henne hver morgen. Det er en god periode sammen med henne som ikke hadde vært mulig ellers.

Var kanskje litt fed up

Samtalen vris raskt over på politikk igjen. – Det er to kategorier tilbakemeldinger. Den store majoriteten takker meg nærmest som en martyr for at jeg klarte å hindre Fremskrittspartiet i regjering, og så er det disse Frp'erne som driver hele tiden og hogger og beskylder meg for at det var jeg som hindra det de kaller en borgerlig regjering. Men det er også en del reflekterte mennesker som sier at de på en måte så på meg at jeg var begynt å bli litt fed up med hele den politiske situasjonen. Og det tror jeg er rett, innrømmer Sponheim.

– Altså, det der å få et todelt politisk Norge, en venstreside og en høyreside hvor vi er i opposisjon og bare blir slått automatisk i hartkorn med høyresiden, det vantrives jeg kolossalt med. Og jeg mislikte selskapet. Det kunne sikkert ses på meg, og det gjorde også at jeg kanskje var mindre taktisk i den

valgkampen og mer turte si hva jeg mente samme hva det måtte ha av konsekvenser. Ta for eksempel når hele denne bølgen kom den siste uka om at vi måtte

internere asylsøkere som kom over grensa – vi skulle fengsle uten dom, ikke sant, og som tydeligvis alle skjønnte gjaldt det å ikke gå imot, for det var en vind som blåste, så bare orka jeg ikke. Jeg orka ikke sitte stillestående og

høre på at vi skulle sitte og bygge et nytt Grini i Norge. Og Kristin (Halvorsen, red.anm) satt stille og hørte på dette, uten å protestere, for det var ikke taktisk fornuftig, og det skjønte hun jo sikkert. Men jeg var kommet til et punkt i mitt politiske liv der jeg ikke skjønte hvorfor jeg skulle være med på dette spillet lenger. Det var ett av mange elementer som straffa Venstre, dette, sier Lars.

Dårlig til å takle overganger

– Jeg har lyst til å si noe om noen egenskaper om meg sjøl som jeg sjøl har kjent bestandig på gjennom alle disse skiftene i politikken, sier Sponheim. – Og det er at jeg er generelt veldig dårlig på å finne ut av overganger. Jeg bruker tid på å finne ut av helt nye oppgaver og roller. Det var jeg lenge før jeg kom inn i politikken, overgangene fra realskole til gymnas, og fra gymnas til studier, de tok tid. Og det er jo greit nok for de fleste i livet, men akkurat i politikken kan dette bli ganske krevende.

– Jeg tror den overgangen jeg på mange måter opplevde at jeg lykkes mest med, det var plutselig å komme på Stortinget i 93. Jeg trodde Venstre var bedre rusta til å være en aktør i nasjonal politikk enn det vi faktisk var. Og para-

doksalt nok så hjalp det meg litt, for jeg oppdaga ganske fort at her er det bare å starte med blanke ark og bygge et fundament. Det var bare å sette i gang.

– Så var det da overgangen i 97. Det var en pionértid og en

– Jeg tror det er Venstres mulighet: Å tørre å løfte fram en politikertype som ikke skal være et produkt av en konformitetskværn, sier Lars Sponheim.

fantastisk opplevelse. Men jeg så vel ganske fort at et Venstre som plutselig skulle gå fra én og meg med min arbeidsstil, til å vokse og måtte håndtere det fremmede ved å komme i regjering og ta så breie ansvar, og det var jo veldig krevende regjeringsperiode med krig og elendighet... vel. Det er klart at hadde Venstre da hatt mulighet til å jobbe i opposisjon til en mindretallsregjering av Arbeiderpartiet, så kunne nok Venstres situasjon ha vært litt annerledes. Man vet jo aldri. Men jeg har ofte gjort meg de refleksjonene.

Finn deg sjøl!

– Du har vært kommunestyrerepresentant, ordfører, fylkestingsrepresentant, stortingsmann og statsråd. Hvilke erfaringer har du gjort deg som du kan omsette til råd til de som går inn i disse rollene for første gang?

– Jeg tror alle som går løs på et liv som politiker bør tenke nøye gjennom hva er det genuine med seg selv som menneske i politikken, og hvordan det skal komme fram. En veldig sterk og økende tendens hele tiden mens jeg har holdt på, har vært å forme politikeren etter samme lest. Hele mediebildet har lagt opp til at politikere skal være en bestemt type mennesker. Jeg har opplevd at noen skal fortelle meg hvordan jeg skal smile. Jeg har tatt et tøft oppgjør med det. Det er først og fremst fordi jeg mener det er en feil utvikling, det skaper ikke genuine mennesker. For liberale må det være et poeng at politikere skal være genuint ulike og stole på seg sjøl. Jeg tror det er Venstres mulighet: Å tørre å løfte fram en politikertype som ikke

skal være et produkt av en konformitetskværn, men å være genuint seg sjøl. Man skal kunne gå på trynet, fordi det er lagt en ramme om at det er akseptert. Det er mitt råd: Finn deg sjøl.

Har over tid funnet ideologisk balanse

– I løpet av din tid som partileder kan det virke som om partiet har knyttet seg sterkere opp mot den internasjonale formen for sosial-liberalisme. Er det bevisst eller tilfeldig?

– Altså, det fine ved et kunnskapsbasert ideologisk parti som Venstre er at når jeg ser meg tilbake klarer jeg ikke helt å skille mellom hva jeg har brakt til partiet og hva har partiet brakt til meg. Venstres ideologi og filoso-

fiske tilnærminger har utviklet meg. Jeg kom inn i politikken i Gro-perioden, i et veldig sosialdemokratisk Norge. Da var det viktig å tydeliggjøre Venstres linje som parti som ser mennesket i stedet for systemer. Det handlet om by-

råkrati og skjemavelde, og om konjunkturer som satt mennesker i systemklemmen. Det var et sterkt behov for en liberal røst, og dette var kanskje den siden av Venstres ideologi som det var mulighet for å plassere inn i praktiske saker. Så fikk vi en sammenhengende oppgangskonjunktur med en høyredreining. Et slikt samfunn roper etter mer sosiale løsninger. Medaljens bakside blir tydeligere. Her kom mitt møte med Høyre, som jeg opplevde som et kaldt parti i en tid der det sosiale ble viktigere. Jeg har ikke til enhver tid vært like flink med balansen mellom det sosiale og det frihetlige i min politiske kommunikasjon, men i sum – over tid – tror jeg at jeg har det, sier Sponheim.

Ta hensyn til de som kommer

– Den største liberale utfordringen er å få en politikk og en flertallsvilje i det norske samfunn for at de som ennå ikke er født, skal bli tatt hensyn til. Dette er veldig tydeliggjort i det norske samfunnet der pengeløsheten er så enorm, og der Frp sier som Solkongen: Etter meg kommer syndefloden, la oss feste mens vi har. Friheten skal gjelde for alle til

alle tider, og da er løsningen så prosaisk som å følge handlingsregelen, og sjølsagt å motvirke klimaendringene. Vi må akseptere forsakelser i våre liv for at våre etterfølgere skal ha samme frihet og mobilitet som oss.

– Du skal få avslutte med en spådom. Hva skjer frem mot 2013?

Sponheim retter ryggen i sofaen. Han har ventet på denne muligheten. – Jeg gjetter, sier han bestemt. – Og understreker at det gjør jeg som partileder i Venstre på de siste dager. Jeg tror at dagens statsminister ikke kommer til møte velgerne som leder av Ap og statsminister i 2013. Jeg tror han vil finne andre oppdrag i den perioden han har igjen i sitt yrkesaktive liv. Da har han sittet i 10 år, og det ser ofte ut til å være en slags grense. Det kan avlede to alternativer: At man går til valg som en rødgrønn regjering med en annen statsminister, og jeg tror utenriksministeren står klar til å overta. Så kan meningsmålinger og annet føre til at Ap møter som mindretallsalternativ i 2013, dersom de andre partiene – særlig Senterpartiet – ser seg tjent med å møte som opposisjon.

– Lokalvalget i 2011 blir avgjørende for hva som skjer. Og det er igjen avgjørende for hvilke rammebetingelser Venstre skal operere i. Jeg har alltid ment at det å bygge Venstre er avhengig av at sentrum må bygges større, og det skjer best når Ap sitter i mindretallsregjering. Det er en situasjon som kan oppstå halvannet år før valget i 2013. Ja, jeg tror Venstre kan få krevende år. Men plutselig tar det av igjen i vår retning.

kjartan@liberal.no

Samler partiet til landsmøte i Sarpsborg

Årets største Venstre-begivenhet blir landsmøtet som arrangeres i Sarpsborg 16.-18. april. Landsmøtet markerer slutten på Sponheims lange partipolitiske karriere, partiet velger ny leder og Venstres politikk om det flerkulturelle Norge står på sakskartet.

Foto: Morten M. Wiken

Steinar Haugsvær
Partiet fikk en forsmak på Sponheims avskjed på landsstyremøtet i begynnelsen av mars. Etter et halvt års fravær fra politikken delte Sponheim og Trine Skei Grande talerstolen gjennom en felles tale. De tok ordet vekselvis. Skei Grande pekte på utfordringene i det daglige politiske arbeidet, mens Sponheim avsluttet et langt liv i politikken gjennom å trekke de lange linjene.

Skei Grande innstilt som leder
Da valgkomiteen avsluttet sitt arbeid i begynnelsen av januar

sto Trine Skei Grande på toppen av listen, sammen med Helge Solum Larsen og Ola Elvestuen.

– Hun har lang fartstid i Venstre som folkevalgt i Nord-Trøndelag, tidligere skolebyråd i Oslo, mangeårig stortingsrepresentant og nestleder i partiet. Hun nyter stor tillit i partiet, er en dyktig debattant og en kunnskapsfull og erfaren politiker som har den nødvendige organisatoriske forståelse og politiske teft

som kreves for å bli partileder, var skussmålet fra lederen av valgkomiteen, May Britt Vihovde. Også Sponheim har flere ganger pekt

på Skei Grande som en naturlig etterfølger.

Ekstreme meninger

I talen til landsstyret i mars advarte Skei Grande mot at de ekstreme meningene får vinne fram i integreringsdebatten. Integrering og det flerkulturelle er et hovedtema på landsmøtet, der Abid Q. Raja og Helge Solum Larsen leder hver sine temabolker.

– Den flerkulturelle virkeligheten stemmer ikke med medias fremstilling. Det er slik at muslimer besøker norske kirker og søker råd hos kristne prester. Dess-

verre har vi en statsminister som er fraværende i den polariserte debatten om ytringsfrihet og trosfrihet. Dagens situasjon er farlig, fordi innvandrere som har gjort alt rett i Norge, lært seg språket og tatt utdanning, ikke får jobb. Det er skummelt å ha generasjoner som føler seg tilsidesatt og som føler de ikke blir hørt, sa Skei Grande.

Helge Solum Larsen deler Skei Grandes perspektiv.

– Arbeid er en helt sentral faktor i integreringen. Norsk politikk handler for mye om symboler, i stedet for praktiske virkemidler

og tiltak som kan utjevne forskjeller, sier han.

– På landsmøtet skal vi vise retningen for et liberalt parti på temaet migrasjon og hvordan mennesker skal ha muligheter i Norge. Vår største utfordring er at for få innvandrere lykkes i arbeidsliv, utdanning og kvalifiserende tiltak. Vi må tørre å kartlegge utfordringene vi har for å utvikle virkemidler som gir nye nordmenn en bedre framtid i Norge, sier Helge Solum Larsen før landsmøtet.

Kunnskapspolitikk

Når Trine Skei

Grande blir bedt om å peke på viktige saker for Venstre og Norge, kommer hun raskt inn på kunnskapspolitikken.

– Kunnskapspolitikk er mer enn skolepolitikk. Det handler om det vi skal leve av i framtida. Alle de tingene vi ikke vet, ideene i hodene på dagens 13-åringer og det som nå skjer i Forskningsparken. Det er på tide å løfte småbedriftene og gründerne, og derfor har vi i løpet av det siste halvåret fremmet 20 forskjellige forslag i Stortinget for å gjøre hverdagen bedre for de som skaper sin egen arbeidsplass. Venstre skal satse

på de gode ideene, skaperkraft og den frie forskningen, sier Skei Grande.

Hun peker bl.a. på følgende paradoks: I en tid da oljeinntekter trykker velstand og velferd, virker det som denne tilstanden har blitt gründernes og innovatørens største fiende.

– Alle tar verdiskapingen for gitt, og realpolitikken fokuserer i all hovedsak på fordeling og bevilgninger. Se bare på regjeringens politiske plattform «Soria Moria 2». Ordet «gründer» er ikke nevnt en eneste gang, og de siste årenes statsbudsjett har

vært blottet for tiltak rettet mot gründerne og de som skal skape morgendagens arbeidsplasser. Her er stortingsvalgprogrammet som landsmøtet vedtok i fjor et godt redskap. Tenk bare på Abellias evaluering av hvor kunnskapsvennlige partiprogrammene er, som plasserte Venstre på topp. Venstre er tydelig og klar på målet om kunnskapssamfunnet. Vi er det partiet som snakker tydelig og klart om kunnskapssamfunnet. Det handler bare om å få velgerne til å forstå det, understreker Trine Skei Grande.

steinar@venstre.no

Arbeid er en helt sentral faktor i integreringen. Norsk politikk handler for mye om symboler, i stedet for praktiske virkemidler og tiltak som kan utjevne forskjeller. På landsmøtet skal vi vise retningen for et liberalt parti på temaet migrasjon.

Helge Solum Larsen

Trine på topp

Venstres valgkomité foreslår **Trine Skei Grande** som leder og **Helge Solum Larsen** og **Ola Elvestuen** som nestledere.

I tillegg foreslås følgende personer til sentralstyret:

- **Guri Melby** (Sør-Trøndelag)
- **Mona Haugland Hellesnes** (Hordaland)
- **Hans Antonsen** (Aust-Agder)
- **Berit Woie Berg** (Nordland)

Varamedlemmer:

- 1.vara: **Lars Peder Nordbakken** (Akershus)
- 2.vara: **Ellen Kvalsund** (Møre og Romsdal)
- 3.vara: **Geir Rune Nyhus** (Oppland)
- 4.vara: **Tonje Løwer Gurholt** (Telemark)

Landsmøtet på nett

Du kan lese og følge landsmøtet på www.venstre.no/lm2010. Der ligger både program og sakspapirer. Store deler av landsmøtet sendes også på Venstres nett-TV.

Viktige tidspunkter på landsmøtet

- Fredag 16. april:** Kl. 14:00 *Leders tale.*
Kl. 15:20 *Generell politisk debatt.*
- Lørdag 17. april:** Kl. 11:15 *Valg.*
Kl. 13:15 *Det flerkulturelle Norge - muligheter og utfordringer.*
- Søndag 18. april:** Kl. 10:30 *Ikke rødt, ikke blått, men grønt og liberalt.*

Regjeringen somler i klimapolitikken

Siden valget og i etterkant av klimatoppmøtet i København har vi opplevd en kraftig nedkjøling i norsk klimapolitikk. Den står i sterk kontrast til den raske oppvarmingen av kloden forskerne tydeligere og tydeligere advarer imot.

Isak Oksvold

Mens regjeringen nøler i klimaarbeidet og har valgt å utsette klimameldingen til høsten 2011, har Venstre lagt frem sitt førsteutkast til hvordan målene i klimaforliket med kutt i innenlands utslipp kan nås.

– Skal vi ha troverdighet i arbeidet med en ny klimaavtale må vi omstille oss på hjemmebane også, uttaler Venstres parlamentariske leder Trine Skei Grande.

Omstilling

Venstre vil satse på det grønne næringslivet i klimakampen. Det er av stor betydning at Norge som et av verdens rikeste land tar en ledende rolle i å utvikle et samfunn med lave utslipp og samtidig høy levestandard. Det kan motivere andre land til å gå i samme retning. Det gir også en anledning for næringslivet og industrien til å omstille seg til å levere morgendagens teknologi og klimaløsninger, påpeker Skei Grande.

Derfor legger Venstre frem et førsteutkast med 30 konkrete forslag til løsning på hvordan målene i klimaforliket kan innfris gjennom målrettet innsats i alle sektorer.

Haster med å komme i gang

Det haster å iverksette virkningsfulle tiltak. Noe annet vil svekke Norges troverdighet som pådrivere i det internasjonale klimaarbeidet. I etterkant av klimaforliket i Stortinget, hvor Venstre deltok og var en pådriver for en mer offensiv

politikk på området, ble det sendt en bestilling fra regjeringen til de berørte etatene om en utredning for å nå de nasjonale klimamålene. Dette skulle munne ut i en ny stortingsmelding og et nytt og forsterket klimaforlik etter valget. Skuffelsen var stor for mange da regjeringen utsatte klimameldingen til høsten 2011. Det haster med å komme i gang med omstillingen til et grønt og klimavennlig samfunn, og med slik nøling mister vi viktig tid. Venstre vil være en pådriver for at de mest ambisiøse målsetningene i klimaforliket innfris, og videre ambisjoner utover dette. Venstre har lagt fram et førsteutkast til oppfølgingen av klimaforliket med utgangspunkt i klimakur-utredningen. Venstre vil med bakgrunn i dette arbeidet utfordre regjeringen til et nytt og forsterket klimaforlik allerede i løpet av 2010. Det gjenstår å se om vi vil få til bevegelse.

Bestillingsliste

Selv om regjeringen nøler er det positivt at vi gjennom «Klimakur» har fått en bestillingsliste med en rekke tiltak som Venstre mener bør komme på plass allerede i forbindelse med revideringen av statsbudsjettet til våren. «Klimakur» peker på behov for satsing på biodrivstoff, bedre kollektivtrafikk, restriktive tiltak mot biltrafikk og behov for ny teknologi. Som en avtalepartner i klimaforliket forventer Venstre derfor at følgende tiltak kommer på plass i revidert statsbudsjett:

- Avgiften på høyinnblandet biodiesel fjernes.
- Overføringene til belønningsordningen for kollektivtrafikken i byområdene fordobles.
- Overføringen til fornyelse av jernbaneinfrastrukturen i Osloområdet økes for å få fortløpende arbeid med å få togtrafikken i rute.
- Ordningen for støtte til pilotanlegg innenfor miljø- og klimateknologi fordobles.
- Satsingen på klima og klimarelatert forskning over Norges Forskningsråd styrkes.

Det grønne næringslivet

– Samarbeid med industrien og næringslivet er avgjørende for å nå målene i klimaarbeidet, sier Skei Grande.

Miljø- og klimaspørsmål har tradisjonelt blitt benyttet til å dra opp konfliktlinjer mellom miljøinteresser og industrien. Tiden er inne for å forene kreftene i kampen mot dramatiske klimaendringer, slik at vi unngår at klimatiltak i Norge fører til at utslippene i et annet land øker gjennom utflytting av virksomhet (karbonlekkasje). Derfor tar Venstre til orde for en samarbeidslinje mellom næringslivet og det offentlige, som gir industrien frihet, men også ansvar for å følge opp og å gjennomføre reduksjoner. Som et ledd i dette arbeidet vil Venstre styrke følgende områder:

- Satsingen på fornybar energiproduksjon må trappes opp. Det må framskyndes et grønt sertifikatmarked eller tilsvarende robust ordning for å utløse produksjon.
- Det etableres et klimafond for industrien for å realisere klimatiltak, og samtidig forhindre karbonlekkasje og utflytting av bedrifter. Fondet skal finansieres av industrien selv.
- Håndhevingen av miljø- og miljørelatert lovgivning må strammes inn. Det må stilles strengere krav der hvor det er mulig. Staten må gå inn i spleiselag mellom næring og stat der hvor det kan utløse virkningsfulle tiltak og hvor en forhindrer karbonlekkasje.
- Det må opprettes et nytt halvstatlig investeringselskap «Klimatek» for å sikre næringslivet kapital til omstilling og nyskaping i grønn retning. Selskapet skal opprettes med en egenkapital på 500 mill. kroner.
- SkatteFUNN-ordningen og forskningsfondet må styrkes.
- Det gjennomføres et skattesifte fra rød til grønn skatt, med økte miljøavgifter og tilsvarende reduksjoner i bedriftsbeskatningen og skatt på arbeid.

isak.oksvold@stortinget.no

Styrker kunnskap og nettverk

Venstre har i det siste gjennomført ulike initiativ for å styrke bånd til samarbeidspartnere og for å ruste partiet i debatter og fora hvor kunnskap om klimaendringene er avgjørende.

Isak Oksvold

I mars avholdt stortingsgruppa et klimaseminar i Stortinget, med blant annet Pål Prestrud (CICERO), Ellen Hambro (Klima- og forurensningsdirektoratet) og representanter fra norsk miljøbevegelse kastet lys over dilemmaer og løsninger på veien mot et klimavennlig samfunn i fremtiden. Temaet for seminaret var veien videre i klimapolitikken etter klimatoppmøtet i København.

Pål Prestrud fra CICERO viet mye tid til å imøtegå klimaskeptikerne og peke på hvorfor klimaforskere bruker lite tid på å debattere klimaendringene i det offentlige rom.

– Det er helt naturlig at debatten om realitetene i klimaspørsmålet kommer opp. Jeg er mest overrasket over at debatten ikke har kommet før, påpekte Prestrud.

– Skepsis, alternative hypoteser og kritiske tilnærminger er naturlige og nødvendige deler av enhver vitenskapelig prosess, og slik sett er debatten om kli-

maspørsmålet nødvendig og velkommen. Men slik debatten føres, er det ingen faglig debatt, det er ingen forskningsdebatt, påpekte Pål Prestrud og foreslo at Harald Eia kanskje hadde en jobb å gjøre også her.

Formålsløst for forskerne

– Det er skuffende vanskelig å få forskere til å delta i klimadebatten, forklarte han, og pekte på at mange forskere ikke føler at klimadebatten angår dem. Klimafornekterne bruker den kalde vinteren som «bevis» for at kloden ikke blir varmere. Og det er riktig at vinteren har vært kald i den vestlige verden i år, men i Longyearbyen har temperaturen vært 8 grader varmere enn normalt – og varmere enn Oslo. Man avviser solid faglig funderte lærebøker i meteorologi og bruker i stedet 3-siders nettartikler, forkastet av alle med faglig innsikt, som debattgrunnlag, sa Prestrud.

– Jeg finner situasjonen helt absurd. Forskere ønsker ikke å gå inn i denne typen debatter, det oppleves helt formålsløst. De ønsker ikke å ta belastningen, men vil heller konsentrere seg om faget. Dermed er det av 150-200 norske forskere på klimarelevante emner bare 3-4 som er aktive i debatten. Det er en utfordring, medga Prestrud.

isak.oksvold@stortinget.no

Pål Prestrud. Foto: Cicero

Høring om dyrevelferd på Stortinget

15. februar avholdt Venstres stortingsgruppe en høring om dyrevelferd på Stortinget, med både partipolitiske og interessepolitiske representanter tilstede, der innspill og tematiske fokus spant over et stort lerret.

Daniel Heggelid-Rugaas

Venstres parlamentariske leder, Trine Skei Grande, åpnet høringen med å slå fast at Bondevik II-regjeringen, med Lars Sponheim som landbruksminister, i 2003 la fram en dyrevelferdsmelding som la grunnlaget for nyere norsk dyrevernspolitikk.

– Etter dette har det også blitt vedtatt en ny dyrevelferdslov. Det er allikevel slik at man har jobbet for sakte med disse spørsmålene, og derfor valgte jeg å stille en interpellasjon til landbruks- og matminister Lars Peder Brekk. I tillegg har vi arrangert denne høringa, for å få innspill fra dere.

Pelsdyr

Noregs pelsdyrsalag var først ut, og fremhevet at det er et reelt

marked for pels som ikke handler om mote, og at Norge ikke måtte eksportere et dyrevelferdsproblem ved å avvikle pelsdyrnæringa.

– I kalde områder er pels et «must». Skal vi produsere det selv, eller la andre – som er mindre opptatt av dyrevelferd – gjøre det?

Marie Modal, president i Den norske veterinærforening, pekte på utfordringene ved at dyr skal sikres et miljø som ivaretar artens naturlige behov: – Velferden til rev vil øke ved tiltak som jevnlig forandringer av aktivitetstilbud, tildekking av nettingen i dieperiolen, bedret vanntilgang og mer sammensatte burløsninger, men vi mener at tiden nå er moden for å vurdere avvikling av alt pelsdyrhold i Norge.

Industrialisme og dyrevelferd

Både Norges bonde- og småbrukarlag, Nettverk for dyrs frihet og Norges bondelag uttrykte bekymring over industrialiseringen av landbruket. Brita Skallerud, 2. nestleder i Norges bondelag, snakket om matsikkerhet i samspill med dyrevelferd, og hvordan en aktiv landbrukspolitikk er avgjørende for å sikre en god dyrevelferd.

– Billigmatfokuset er en av de største truslene mot dyrevelferden, og kylling er i så måte det mest ekstreme tilfellet. Pressen kan ikke bare fokusere på prisen på handlekurven.

Hun viste til at de to tingene folk ønsker av landbruket er kulturlandskap og mat: - Men samdrift på ei ku kan ikke bygges i et

grustak, de må reise på beite. Å utnytte de ledige beiteressursene er viktig både for legitimitet og for dyrevelferden.

Menneskeliggjøring

DNV slo fast at de fleste er enige om at mennesket har rett til å utnytte naturen, og at uenigheten handler om hvor langt vi kan gå. – De fleste vil være enige i at det er dumt å gå så langt at vi ødelegger for oss selv, sa Hans Petter Bugge, generalsekretær i DNV.

Han fikk støtte fra Skei Grande og Skallerud, som advarte mot å menneskeliggjøre dyr:

– De har ikke de samme behovene som oss og vi skal ikke ha dem i dobbeltsenga.

daniel@venstre.no

Tema: **Integrering**

– Vi må sikre barns liberale rettigheter

Tina Shagufta Kornmo vil forby hijab i barneskolen og ønsker seg en debatt om hvor stor plass religion skal ha i offentligheten. Eskil Skjeldal mener vi må spørre oss selv hvorfor det fremmede oppleves som farlig, og Sunniva Gylver forteller om et tverreligiøst dialogprosjekt som pågår mellom Grønland menighet og moskeene i bydelen.

side 12-15

Mangfold og dialog

– Vi skal være dialogens stemme, skriver Helge Solum Larsen.

side 16-17

Integreringssuksess

Venstre-kommunene Kvæfjord og Grimstad har oppskriften klar.

side 18-19

Gi meg deres slitne

– Vi trenger innvandring, skriver Sigmund Aas.

side 20-21

Tenker høyere

Abid Q. Raja starter minoritetspolitisk tenketank.

side 22-23

– Jeg håper det kommer en debatt om hvor stor plass religion skal ha i offentligheten, sier Tina Shagufta Kornmo. Hun er styremedlem i Oslo Venstre og leder i organisasjonen LIM. Nå vil hun forby bruk av hijab i den norske barneskolen.

– Vi må sikre barns liberale rettigheter

Thomas Hansen

– Vi er opptatt av å sikre barns liberale rettigheter, sier Tina Shagufta Kornmo. – Når vi tillater hijab på barneskolen begrenser vi rettighetene til de minste barna.

Tina Shagufta Kornmo er styremedlem i Oslo Venstre og leder for den nystartede organisasjonen LIM – *Likestilling Integrering Mangfold*. LIM har nylig levert en uttalelse om barnehijab der de går inn for et forbud mot det omstridte hodeplagget i den offentlige barneskolen.

– Vi ber jo gutter og jenter ta av seg capser og luer, både av hygieniske årsaker og av ren folkeskikk. Og samfunnet bør ikke gi signaler om at vi behandler folk ulikt. Også

for barn tror jeg det er viktig at det ikke er forskjellsbehandling, sier Kornmo. – Derfor er det også uholdbart når regjeringen sier at hver enkelt skole skal få bestemme dette selv.

Å forby barnehijab handler ikke om å begrense noens religionsfrihet, sier hun. Tvert imot handler det om å følge opp de konvensjoner Norge allerede har sluttet seg til.

– Hvis du leser menneskerettighetene og barnekonvensjonen med et liberalt grunnsyn så finner du mye der som støtter våre synspunkter, sier Kornmo. – Når noen sier at foreldre kan velge hva de vil for barn, så stemmer ikke det. Dette handler ikke om foreldrenes

rettigheter, men om foreldrenes ansvar og plikt til å ivareta barnas rettigheter.

Kornmo mener hijab-bruk i barneskolen innebærer en uheldig styring av de unge jentenes mentale utvikling.

– Det samme sporet følger dem gjennom hele livet, sier hun. – Når de er barn skal de styres, når de blir voksne er det fedre og brødre som bestemmer hvordan de skal leve livet sitt. Resultatet er at de fører et dobbeltliv. Disse jentene kan faktisk ikke forandre sitt eget miljø alene. Det er utrolig vanskelig for en ung jente å stå imot flere århundrer med patriarkalsk tenkning, og da er det kjempeviktig at politikere og andre offentli-

ge personer går ut og sier at disse jentene har en rett til å velge selv.

En liberal røst

LIM ble dannet på forsommeren 2009, først som et løst nettverk av likesinnede.

– Vi var en gjeng mennesker som møttes på Ekebergrestauranten hvor vi utvekslet ideer og tanker, forteller Kornmo. – Felles for oss alle var en frustrasjon over at det var noen veldig få talsmenn som snakket på vegne av veldig mange muslimer. Og de talsmennene som fikk lov å komme fram i mediene var ofte de konservative muslimene. Vi følte at det manglet en stemme fra de liberale, for det er antakelig flere liberale

muslimer enn det er konservative, tatt i betraktning den store demografiske endringen vi har hatt i innvandrerbefolkningen de siste tjue årene. Muslimene som kommer fra Balkan har ofte et helt annet utgangspunkt enn de som kommer fra Pakistan eller Somalia.

LIM ble omdannet fra et nettverk til en registrert organisasjon for bare noen måneder siden. Etter jul ble det opprettet en Facebook-side som fikk mer enn tusen medlemmer allerede den første uka.

– Vi har stort sett bare fått positive tilbakemeldinger, sier Tina Shagufta Kornmo. – Nordmenn har vært veldig positive, litt fordi

det endelig er noen som mener noe *annet*. Når det gjelder innvandrere så er det mange som er glade fordi de selv ikke orker å stå frem. Men så er det også noen som prøver å stemple oss som antireligiøse eller som beskylder oss for å ha en assimileringsgenda. Det er håpløst med den typen negative merkelapper, for da sier man jo at det andre mener ikke har noen verdi. Det må være rom for alle i debatten.

Norske politikere har vært for naive, mener Kornmo. De har vært for opptatt av å komme de konservative innvandrertalsmennene i møte.

– De har trodd at innvandrerne er opptatt av de samme tingene

som disse konservative talsmennene, sier hun. – Det er for eksempel veldig få innvandrere som er opptatt å bruke sitt eget flagg på 17. mai, men det ble likevel en kjempestor sak hvor mange politikere uttalte seg. For meg er det helt utenkelig å bruke noe annet flagg enn det norske i 17. mai-toget.

Uro

– Ordet «nasjonal» foran ordet «verdi» er problematisk, sier Eskil Skjeldal, stipendiat ved Menighetsfakultetet i Oslo. – Du kan snakke om at en verdi er religiøs eller sekulær, men hvordan kan den være nasjonal? Det er umulig å definere, så dette blir bare et

ledd i Fremskrittspartiets fordummende retorikk.

Fremskrittspartiet var blant de første som foreslo forbud mot hijab-bruk i den offentlige skolen. Siv Jensen bruker nettopp «norske verdier» som begrunnelse når hun ønsker å forby barnehijab. Det er en retorikk som har fått Skjeldal til å reagere, og i en artikkel på nettsiden forskning.no skriver han at «Siv Jensens retorikk er farlig nettopp fordi hun, meget velregissert, tar rollen som forpakter av de norske verdiene».

– Det det er snakk om er religiøse verdier, sier han. – Mange føler en uro i møte med noe fremmed, og hijab oppleves som fremmed for mange. Heller enn å si at vi

ikke må være urolige, må vi møte vår egen uro. Det er ikke unormalt å føle uro over at islam vokser i Norge, men la oss ikke hoppe derfra til å svelge agnet til Fremskrittspartiet. Vi må lytte og gå i en dialog, og spørre oss selv hvorfor det fremmede oppleves som farlig.

Selv om Skjeldal reagerer på Fremskrittspartiets forslag om å forby barnehijab, synes han det er enklere å argumentere for et forbud dersom det begrunnes med hensynet til barna selv, og ikke med hensynet til «norske verdier».

– Vi må holde fokuset på begrundelsen, sier Skjeldal. – Gjelder dette små jenter, eller gjelder det sytten-attenåringer som bruker det som identitetsmarkør? Hvis forslaget begrunnes med at man vil unngå en seksualisering av barna, så blir debatten anner-

Eskil Skjeldal.
Foto: Marianne Torp, MF

Det er ikke unormalt å føle uro over at islam vokser i Norge, men la oss ikke hoppe derfra til å svelge agnet til Fremskrittspartiet.

ledes. I stedet for å snakke om nasjonale verdier kan vi snakke om barns rettsvern.

Den tause majoritet

– Vi har nok oversett den bekymringen veldig mange etniske nordmenn føler i forhold til sitt eget land, sitt eget språk, sin egen kultur, sier Tina Shagufta Kornmo. – Jeg tror den bekymringen bunner mye i at disse tals-

mennene har fremstått som de eneste representantene for en svært mangfoldig minoritetsgruppe. Det har gitt et veldig feil bilde.

Kornmo mener de konservative talsmennene må ta sin del av skylda for at integreringsdialogen står i stampe.

– På åttitallet opplevde jeg at Fremskrittspartiet brukte en retorikk som gjorde at fremmedfiendtligheten økte, at folk mislikte pakistanere på grunn måten Frp fremstilte pakistanere på. Etter årtusenskiftet føler jeg at Fremskrittspartiet ikke trenger å si så mye, for nå er det representantene for innvandremiljøet som kommer med stigmatiserende uttalelser.

– *Har liberale muslimer vært for lite opptatt av å delta i den offentlige debatten?*

– Det har man, og dette er jo litt av problemet med den tause majoritet – man er fornøyd med tingene sånn som de er, og derfor har ikke så mange stukket hodet fram. Det koster mye å stå fram, og når man først står fram er det ikke alltid like lett å nå fram, sier Kornmo. – Og hvis du først står fram kan du også risikere at de konservative kreftene prøver å marginalisere deg i din egen

gruppe. Det er enklere å være liberal og taus enn å være liberal og høylydt.

Integreringsdebatten er et tverrpolitisk problem, mener Kornmo. Det er ikke et problem som begrenser seg til enkeltpartier.

– De eneste som tør å gå ut og snakke veldig åpent om problemene er Fremskrittspartiet, men de har en agenda hvor de ønsker å begrense innvandringen, så de har et annet grunnsyn enn de andre partiene. Og derfor er det veldig synd at de andre partiene ikke helt tør å kritisere det som er verdt å kritisere – og heller forsvare det som er verdt å forsvare.

Tina Shagufta Kornmo var fire år gammel da familien hennes flyttet fra Pakistan til Norge. Året var 1972, og nesten førti år senere mener hun det fremdeles finnes store skillelinjer mellom innvandrerbefolkningen og de såkalt etnisk norske.

– Det er fortsatt få innvandrere som har gode norske venner, som bruker mye av sin fritid sammen med nordmenn. Ofte bruker de mye fritid sammen med sine egne, og det tror jeg er en av årsakene til at man ikke finner fellesverdiene, sier hun. – Jeg vokste opp sammen med sikker, hinduer, jøder og kristne, og det er kjemperart å oppleve at unge muslimer i dag er mer konservative enn hva mine foreldre var på syttitallet.

Tina Shagufta Kornmo

Påfyll av tro
– Havregrøt, iransk ris og pakis-

tansk lammegryte, kommer det fra Sunniva Gylver. – Noen av damene i moskeen ville gjerne på en norsk hyttetur, og Grønland menighet har et nydelig leirsted på Larkollen i Østfold. En helg i august ble det dermed ekte norsk hyttetur med pakistansk tøtsj.

Sunniva Gylver er kapellan for denne menigheten i Oslo indre øst, og i Grønland har man lenge hatt tradisjon for kontakt med de mange moskeene i nærmiljøet, forteller hun. Men det har vært en kontakt som primært har foregått mellom lederne i de ulike trossamfunnene.

– Vi ønsket å utvikle dette videre, og involvere flere fra både menighet og moské, ikke minst kvinnene, forteller Gylver. – Etter at to-tre representanter fra hvert av trossamfunnene hadde gått natteravn i nærmiljøet sammen i noen måneder, braket karikaturstriden løs, og vi fikk behov for å

synliggjøre dialogen og fellesskapet enda mer.

S o m m e r e n 2008 dro tjuefire damer mellom 17 og 64 år på den første turen til Larkollen. De var seks kristne, femten muslimer og to alternativreligiøse.

– Noen var av gårde fra mann og barn for første gang, forteller Gylver. – Vi snakket om kvinnerollen, morsrollen,

oppdragelse, tro og verdier. Vi spilte spill, danset og samlet skjell. Vi gikk turer på stranden og badet. Vi hadde hver våre bønnestunder. Påfyll av tanker, energi, vennskap, tro. Pakistansk popmusikk, norsk gruppearbeid og bordvers.

Sunniva Gylver.
Foto: kirken.no

Religionenes dag

Turen til Larkollen i 2008 var en suksess. Den ble gjentatt året etter, og nok en samling er planlagt for sommeren 2010. Samtalene mellom de tjuetalls kvinnene spenner over et vidt spekter av temaer. Men *tro* er naturlig nok sentralt, forteller Gylver.

– Vi har vært nokså bevisste på at vi ønsket å starte ut med temaer hvor alle kunne bidra, uavhengig av teologisk kunnskap, sier hun. – Så vi har snakket om gudsbilder, hva som er vanskeligst og finest i vår egen tro, hvordan vi får plass til det åndelige livet i hverdagen, hvordan vi opplever å være troende i en sekularisert by. Vi har også snakket om kvinnerolle, oppdragelse og troen på kjærligheten. Vi har kunnet enes om mange slags tema, men de muslimske kvinnene var nok raskere til å koble en samtale om kvinnerolle opp mot barneoppdragelse – fordi det er mye mer selvfølgelig i pakistansk kultur at alle kvinner skal gifte seg og bli mødre, så fremt de kan. Etter hvert som vi har blitt tryggere på hverandre, har vi også gått tettere

på hverandre og snakket om de fordommene vi har eller har hatt i forhold til hverandres tro eller trospraksis. Det er spennende, når tilliten først er til stede.

Dialogarbeidet på Grønland er ikke begrenset til en årlig, solfylt hyttetur. De ulike trossamfunnene i bydelen besøker hverandres gudstjenester og samlinger, og har de siste par årene arrangert «Religionenes dag» sammen på Grønlands Torg. I tillegg deltar de med eget dialog-arrangement på bydelens «Internasjonal torgdag».

– Responsen har vært ubetinget god fra deltakerne, og stort sett også fra de i menighet og moské som bare har vært til stede på de store samlingene, forteller Gylver. – Jeg har fått noen få negative tilbakemeldinger fra folk som ikke synes kirken skal ha noe med muslimer å gjøre. Men hvis det blir altfor vanskelig for dem, så er det jo mange kirker i Oslo å gå til.

Religionens plass

– Jeg håper det kommer en debatt om hvor stor plass religion

skal ha i offentligheten, sier Tina Shagufta Kornmo. – Hver og en religion kan ikke få hver sin bit av det sekulære rommet, i stedet bør man lage egne livssynsrom hvor alle troende kan møtes. Og så kan de som ikke ønsker å samles der få lov til å være i de livssynsfrie sonene.

– *Er problemet at vårt sekulære samfunn ikke liker å ha religion framme i offentligheten?*

– De som ikke liker religion i offentligheten er ikke nødvendigvis de som ikke bekjenner seg til en tro eller religion, sier Kornmo. – Mange sekulære tilhører et trossamfunn, men ønsker at livssyn skal tilhøre privatlivets sfære. Å ønske seg en sekulær stat betyr ikke at man ønsker et religionsfritt eller normløst samfunn. Livssynene kan være synlige, men de bør ikke dominere. Det er helt klart en utfordrende debatt, for veldig mange oppfatter Norge som et kristent land. Å likestille

kristendommen med alle andre religioner, er en stor utfordring.

– Jeg tror det er viktig med dialog både med og uten religiøs fortegn, sier Sunniva Gylver. – Vi har opplevd i våre samtaler at religiøs tro har vært et sterkt felles utgangspunkt, med mange felles utfordringer og gleder. Vi har bedre forutsetning for å forstå hverandre i forhold til det som har med tro å gjøre. Samtidig er det nok et ansvar for oss ikke å lage en slags felles front mot de ikke-religiøse – ikke

skape «vi»-følelsen oss imellom primært ved å skape avstand til noen andre. Jeg opplever definitivt at dialogarbeid hvor menighet og moské er involvert, er fruktbart, blant annet på grunn av det felles religiøse utgangspunkt. Men det er også dialogarbeidet i praksis og hverdag som skjer for eksempel i idretten og i ulike musikk- og kunst-miljøer.

– Du kan også argumentere for at religion gis ganske stor plass, at religiøse faktisk får rom til å ytre seg, sier Eskil Skjeldal. – I hvert fall så lenge det foregår innenfor statskirken, og så lenge ytringene er innenfor en norsk konsensus. Men om vi beveger oss utenfor kirkens rom, for eksempel til islam, ser vi at Norge sliter med å få integrert religion som fenomen i sin samfunnsstenkning.

Det man ikke liker

LIM går altså inn for et forbud mot hijab i barneskolen. I Venstre har

Tina Shagufta Kornmo fått mindre gehør.

– Hijab-saken er veldig vanskelig for Venstre-folk, sier Kornmo. – Vi sier jo ofte at vi ikke kan forby alt vi ikke liker. Til en viss grad kan jeg være enig i det, men sies det ofte nok kan det høres ut som likegyldighet, og da blir jeg litt bekymret. Man må se graden av urettferdigheten eller virkningen av det man ikke

Sunniva Gylver

liker. Noe av det man ikke liker, og som er skadelig, bør man tørre å forby.

thomas@liberal.no

Vi trenger mangfold og dialog

«Mennesker er ulike og tar ulike valg – og når de får lov til å gjøre det, blir samfunnet mer variert, spennende og berikende for alle. Dette er en verdi i seg selv. Venstre vil at Norge skal ha en politikk som åpner for dette naturlige mangfoldet istedenfor å ensrette det.»

Helge Solum Larsen

leder i Venstres internasjonale utvalg

Slik starter uttalelsen som er levert til landsmøtet om Venstres innvandrings- og integreringspolitikk. Venstre mener alvor. Vi skal aldri bidra til den forenkling og stigmatisering som vi ellers ser så mye av i norsk debatt.

Det er viktig at vi ikke er naive. Det er viktig at vi som ønsker meningsutveksling og dialog innenfor det liberale demokratets rammer, erkjenner at ikke alle er enige med oss: Det finnes enkeltpersoner og grupperinger som ønsker å dyrke konflikter og motsetninger. Konfliktstoff er salgbar i Norge. Motsetninger mellom grupper kan øke dissens oppslutning og herde dem i møtet med sine omgivelser. Jeg tror dialogtilhengernes viktigste oppgave er å tørre å være tilstede, selv i debattene som kun synes å ha konflikten som mål og selv når empati og kunnskap synes blåst bort.

Diskusjonen går om religion, karikaturer og rett til ytringer. For å være helt overtydelig: Venstre definerer rett til tankefrihet, gjennom rett til frie ytringer, organisasjonsfrihet og religionsfrihet som de mest sentrale personlige friheter. Et samfunn som er mangfoldig, har respekt for menneskers ulike valg. I et liberalt samfunn skal det være religionsdialog og respekt for forskjellige syn. En religiøs overbevisning trenger i seg selv ikke å være en trussel eller utfordring mot andre. En religiøs overbevisning kan tvert om være en styrke, en del av en trygg identitet i møte med samfunnet man deltar i.

Enkelte kan føle seg truet av ytringer som er uten forståelse for andres situasjon, eller når det virker som om ytringene har sitt grunnlag i stereotyper. Uansett hvor krenkende dette kan være finnes det ikke noe alternativt til ytringsfrihet. Ytringsfriheten utfordrer systemene og de urimelige strukturene. Ytringsfriheten driver samfunnet framover og skaper nye muligheter. Minoriteter som opplever ytringsfriheten som en trussel i dag, må huske at den også er deres mulighet. Begrensninger i

Minoriteter som opplever ytringsfriheten som er trussel i dag, må huske at den også er deres mulighet. Begrensninger i ytringsfriheten vil ramme minoritetene aller sterkest.

ytringsfriheten vil ramme minoritetene aller sterkest.

Det er bekymringsfullt når tanke- og trosfrihet blir problematisert. En majoritet må vokte seg vel mot å stigmatisere grupper gjennom å gripe til forslag om forbud og påbud. Vi skal ha lover fordi det tjener oss alle. Vi skal ha velfungerende politi- og rettsvesen fordi trygghet i samfunnet er et behov vi alle har. Men vi skal huske at en gruppes indre styrke skapes av det ytre press. Majoriteten kan skape ekstreme utgrupper gjennom tiltak som egentlig hadde det motsatte som hensikt.

Kamp mot diskriminering er en liberal kamp. Det å stå opp mot urettferdighet og slåss for hvert eneste menneskes mulighet til å realisere seg selv på sine egne premisser er grunnlaget i det sosialliberale verdisyn.

Jeg mener vi må innrømme at det finnes forskjellsbehandling i Norge. Vi ser det særlig tydelig i arbeidsmarkedet der mennesker som vil arbeide ikke slipper til. Andre opplever at arbeidsmarkedet bare er åpent for dem i yrker som de er åpenbart overkvalifiserte til. I Norge er arbeid, i tillegg til å være grunnlaget for inntekt og dermed rimelig levestandard, et sted for sosiale nettverk. Står du utenfor arbeidslivet, står du på utsiden av viktige samfunnsnettverk. Det er derfor arbeid er integreringspolitikens viktigste virkemiddel.

Mange av de forskjellene vi har i Norge i dag kan spores tilbake til fattigdom og utenforskap. På landsmøtet skal partiet ta stilling til radikale forslag som har som formål å øke sysselsetningen og inkludere mennesker som i dag står utenfor. I dag er dette arbeidet lite gjennomgående og systematisk. Norske ledighetstall føres i dag på en slik måte at de ikke inkluderer mennesker på tiltak og i kortvarige praksisplasser. Det er ikke smart. En slik måte å gjøre det på kan få ledighetstallene til å se bedre ut i øyeblikket, men være til skade for enkeltmennesker som ender opp med en CV uten arbeidsforhold ut over noen måneder. NAV-Arbeid bør prioritere tiltak som reelt kvalifiserer til jobb og praksisplasser som fører til varige arbeidsforhold.

Å gjøre noe for de mange minoritetskvinnene som står utenfor arbeidsmarkedet er kanskje vår tid største likestillingskamp. Vi foreslår å innføre skatteincentiver for ikke-vestlige innvandrerkvinner uten arbeidshistorikk. Disse kvinnene har stor fare for å bli klientifisert. Vi foreslår å gi

Vi foreslår å innføre skatteincentiver for ikke-vestlige innvandrerkvinner uten arbeidshistorikk. Disse kvinnene har stor fare for å bli klientifisert.

dem lavere skatt i en periode som et ekstra stimuli for å ta arbeid. Vi foreslår også å innføre en prøvordning med avgiftsincitiver slik at arbeidsgivere skal ansette nyankomne asylsøkere og familiegjennforente. Vi vil gi kraftige reduksjoner i arbeidsgiveravgift de tre første årene av ansettelsen, slik vil det lønne seg for arbeidsgivere å tenke mangfold og integrering i sin virksomhet.

Dette er tiltak som kommer i tillegg til forslag om anonyme søknader, tidsfrister og konkrete måltall for økt andel av minoriteter ved ansettelse i stat og kommune. Det er viktig å huske at offentlig sektor ikke har bedre resultater enn privat næringsliv når det gjelder å inkludere minoritetene. Her har Venstres folkevalgte en stor oppgave. I fylker og kommuner der Venstrefolk har hånden på rattet må det kunne vises resultater i denne praktiske integreringen.

Som for hele befolkningen skal Venstre gjøre Norge enklere. Mange ønsker å skape sin egen bedrift. Her er det også et betydelig potensial for mange innvandrere. Det er selvsagt at NAV-arbeid også må tilby entreprenørskapskurs.

I innvandrings- og integreringsdebatten er Venstres oppgave å hevde mangfoldet og dialogens stemme. Etter sist stortingsvalg kan mange tenke at dette er håpløst, men det er det ikke! Det er etterspørsel i Norge etter politikere som snakker sant. Når vi ser utfordringer skal vi komme med forslag som vil løse dem. Debatten om integrering er i stor grad blitt en kamp om symboler. Venstre kan vise fram verdier og virkemidler. Vi skal være partiet som tar det spennende mangfoldige Norge på alvor.

To av kommunane i Noreg som har lukkast godt med si integreringssatsing, er kommunar som er styrt av Venstre-ordførarar.

– Finn dei rette folk

Kjartan Almanning
Integrering er eit ansvar som ligg på heile samfunnet. Faktisk er integrering belasta med noko som heiter «sektoransvarsprinsippet», som egentlig berre betyr at ulike styresmakter og sektorar har ansvaret for innvandrarar og minoritetar akkurat som alle andre borgarar. Følgjeleg er det gjerne praktisk med eit inkluderingsdepartement som samordnar, men mykje av det praktiske arbeidet fell på kommunane. Som tenesteleverandørar, og som nærmast folk sin kvardag.

To av kommunane i Noreg som har lukkast godt med si integreringssatsing, er kommunar som er styrt av Venstre-ordførarar.

Einslege mindreårige i Grimstad

– Asylmottaket er relativt nytt for oss, kan ordførar Hans Antonsen i sørlandskommunen Grimstad fortelje. Mottaket er privat og tek imot einslege mindreårige asylsøkjjarar. I dag har Grimstad kommune om lag 30 afghanske slike. – Det var beinhard debatt då spørsmålet kom opp. Vår linje var at det no er på tide at Grimstad tek sin tørr og sin del av ansvaret.

– Og det har fungert kjempebra. Det var eit konfliktilfelle tidleg, elles er det null konflikter, konstaterer Antonsen. Dei unge gutane, for det er stort det dei er, har blitt ein del av bylivet. I tillegg til desse har Grimstad busett om lag 125 flykningar. Resultata frå introduksjonsprogrammet for flykningar viser også suksess. Ut frå eit måltal på 65 % har Grimstad oppnådd heile 90 % bestått i opplæringa.

Dei rette folk

Kva er så oppskrifta? – For ein stor del handlar det om å finne dei rette folk til å jobbe med integrering. Det handlar både om kompetanse og haldningar, meiner ordføraren. – Leiaren av asylmottaket her er faktisk også kultur- og skuleleiar. Ho tek med seg erfaring med å uttrykke seg kreativt med musikk og andre uttrykksformer, og det er ein spennande kompetanse å jobbe ut frå.

– Eg trur også at det at vi har fått eit nytt politisk fleirtal har bidrege til å gje eit veldig godt fagmiljø arbeidsro, seier Antonsen. Han meiner at debattane om dette i Grimstad tidlegare har vore skjemma og til å bli å

flau av. – Der har Arbeidarpartiet og Framstegspartiet vore toneangivande.

Debatten er rolegare

Og ordføraren overdriv ikkje. Kommunen fekk nasjonale overskrifter etter ein del av Facebook-kampanjane mot asylmottaket. – No er det fullstendig ro rundt dette i befolkninga, fortel Hans Antonsen. – Når Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDI) spør om vi kan ta imot fleire flykningar, foreslår Frp som regel nokre færre, men debatten er ikkje den same.

– Det er Venstre og KrF sine haldningar som er førande. Det vi gjer er å ta vårt internasjonale ansvar som kommune. Systemet bryt saman om vi ikkje tek desse oppgåvene. Difor har vi teke mot det IMDI har spurt etter, og difor sat vi oss ned og tok spørsmålet på alvor då Utlendingsdirektoratet (UDI) retta førespurnad om asylmottak til oss.

Historisk gode føresetnader

Venstre-ordføraren meiner Grimstad er ein meir internasjonalt orientert by enn mange byar av tilsvarende storleik – rundt

20 000 innbygarar. Det har både med at byen er ein gamal sjøfartsby som levde av å vere open mot verda rundt, men også med at Grimstad i dag husar fleire internasjonalt orienterte teknologibedrifter. – Då eg sjølv kom til Grimstad var det for å arbeide i eit firma med 500 tilsette med 23 nasjonalitetar, seier han. – Eg vil tru at medan ein i andre småbyar såg etniske minoritetar på gata og tenkte på flykningar, så ville ein i Grimstad like gjerne tenke på toppingeniørar.

Men det er ikkje berre gode tilsetjingar og ei opa historie som er viktige faktorar. – Meir generelt er det viktig at dei statlege finansieringsordningane har blitt gode. Det er eit bevisst grep frå staten si side at ein har luka bort ein del lokal motstand ved å fjerne dei økonomiske argumenta mot. Og det har lukkast.

Lokal samfunnsdeltaking vanskeleg

Men ikkje alt er uproblematisk. Antonsen er uroa over at det er vanskeleg å integrere fleire minoritetsgrupper i lokalsamfunnet – i sivil og demokratisk deltaking. – Det viser seg at dei ofte klumpar

seg saman i eigne grupper, eller knyter seg tett til bestemte miljø og held seg der – burmesarar til indremisjonen, til dømes. Kommunestyret er heilkvitt, trass at innvandrarar utgjør 6-7 prosent av kommunen. Det er viktig for dei at vi lukkast med å få dei aktivt inn i samfunnslivet, og det er viktig for oss. Dei representerer ein ressurs og ei kraft og eit samfunnsengasjement som vi må klare å utnytte betre. Det er særleg noko vi sjølve kan bli flinkare til å setje trøkk på framfor nominasjonsprosessane.

Historia viktig også i Kvæfjord

Lenger nord i landet finn vi Kvæfjord kommune. Her styrer Lillian Hessen, også ho Venstre-ordførar. Kvæfjord har om lag 3000 innbygarar, halvparten av dei i administrasjonssenteret Borkenes. Her ligg også eit statleg asylmottak med 220 plassar, eit privat med 35 plassar for einslege mindreårige, og her bur hovudvekta av dei 75 flyktingane som kommunen har busett.

– Det går heilt fint, ler Hessen over telefon. – Det har vi forsvinnande lite problem med, eller debatt om. Men eg trur dette har

ei forklaring blant anna i at kommunen har ein historie med institusjonar. Frå midten av 50-talet har kommunen hatt ein stor institusjon for utviklingshemma, og det har nok folk lært av i måten vi handterer mangfaldet på, meiner ho.

Kvæfjord-ordføraren kan fortelje at hennar kommune har andre erfaringar med lokal deltaking enn det Grimstad kunne fortelje. – Eg har berre gode historier å fortelje. Dei som er busett her, er fantastiske å ha med i lokalsamfunnet. Dei søker seg sjølve til alt frå kyrkjelydar og til kunst- og kulturmiljø.

Med i fotballprosjekt

Kvæfjord Idrettslag vart nyleg med i eit samarbeidsprosjekt mellom IMDI og Norges Fotballforbund (NFF). – Vi fekk ein førespurnad frå NFF, og no er det tilsett ein handplukka person for å arbeide med integrering av dei som bur på mottaka i fotballmiljøet. Kommunen betaler 20 prosent av lønna og sponsar kontor, men har vore opptatt av at dette ikkje skulle vere noko kommunen styrte over åleine, fortel Hessen.

– Dette har det vore mange

gode partar med for å få til, og det har blitt eit veldig godt prosjekt med deltakarar frå begge mottaka, blant dei langtidsbusette, og blant ungdom som har budd i Kvæfjord heile livet. Fotball er eit verdsspråk, og ein kan kommunisere med fotball sjølv om ein ikkje kan norsk, meiner ho. – Dette har eg stor tru på. Frå alle lag trivst ein med dette, og også norsk ungdom i Kvæfjord har stort utbytte, med auka forståing og toleranse. Integrering er jo samhandling, peikar Venstre-ordføraren på.

Litan lokal motstand

Kvæfjord har eit stort Frp-lag. – Men trass noko motstand i starten, er den borte no. Vi auka nettopp talet busette utan kommentarar i kommunestyret. Dei har rett og slett ingenting å klage over.

– Mannen min er pensjonert lærar for dei einslege mindreårige. For litt sidan hadde vi alle saman på besøk i stova heime for å ta avskjed då han gjekk i pensjon. Slik tenker mange. Dette handlar om at vi prøver å sjå kvarandre. Det er viktig i små og store samfunn, seier Kvæfjord-ordførar Lillian Hessen.

kjartan@liberal.no

Lillian Hessen

Hans Antonsen

Gi meg deres slitne, deres fattige

På frihetsgudinnen på Liberty Island utenfor New York står det skrevet «Give me your tired, your hungry, your huddled masses» – selve symbolet på mulighetenes land – på at det du er villig til å skape som innvandrer betyr mer enn det du har med deg når du kommer. I Norge kappes nærmest partiene om å ha den mest restriktive innvandringspolitikken.

Sigmund Aas

medlem i Unge Venstres internasjonale utvalg

Sammen bygde immigrantene USA – et land som er vellykket økonomisk og juridisk. Et land hvor alle har like sjanser etter loven. Hvor det ikke spørres etter hva du er, men hvem du er og hva du kan. En vakker idé, men med få paralleller. Hva møter Norge sine innvandrere med? Utbredt skepsis, skjemavelde, og en forutinntatt følelse av å være en byrde for de som allerede bor her. Det er en begredelig kjensgjerning at både høyre og venstre fløy i norsk politikk for tiden ser ut til å kappes om å stramme inn asyl- og innvandringspolitikken. Arbeiderpartiet ser ut til å ville vinne neste valg mot Fremskrittspartiet ved å gjennomføre politikken deres. Dagens regjering er den første siden krigens dager som tar ordet «internering» i sin munn.

De åpenbare argumentene for økt innvandring kommer i bakgrunnen: Norge mangler ingeniører. Mange bygdesamfunn er truet av fraflytting. Asylmottak betyr flere arbeidsplasser til fattige kommuner og flere skatteinntekter. Foran oss står eldrebølgen som vil kreve flere hender i pleie- og omsorgssektoren. Enten man vil satse på olje eller fornybar energi i Norge i fremtiden, så vil man trenge ingeniører til å utvikle og vedlikeholde teknologien. Å investere i kunnskap er noe av det mest fornuftige man kan gjøre for å sikre vår nåværende levestandard også i fremtiden.

Derfor bør man gi asylsøkere tilbud om utdanning så fort som mulig på norsk jord. Ikke bare ved å begrense det til norskopplæring – men gjerne til yrkesfag som snekkere, murere, bilmekaniker eller elektriker.

Kanskje må vi slutte å snakke om «innvandring», og heller snakke om «rekruttering».

De som får opphold i Norge vil derfor bli en større ressurs for Norge. De som ikke får opphold vil bli en stor ressurs for å bygge opp sitt hjemland. Utdannelse vil være en god investering i utviklingshjelp. Isteden er dagens realitet en helt annen – asylsøkere bor i leire i flere år uten tilbud. Spesielt ureturnerbare asylsøkere lever under svært vanskelige forhold som øker frustrasjonen mot staten og storsamfunnet.

Et av de mest begavede menneskene i det 20. århundre – Albert Einstein – var selv flyktning. Det viktigste han tok med seg til sitt nye hjemland var ikke en bunt med klær, men talent, kunnskap og visjoner. Dette aspektet er sørgelig fraværende i norsk innvandringsdebatt. Innvandring har potensial til å være en ressurs for fremtiden og ikke en byrde.

For globaliseringen lar seg ikke reversere. Fri flyt av mennesker, varer, tjenester og ideer er fremtiden vi må tilpasse oss. Derfor må en enorm holdningsendring til. Vi må komme over vår fremmedfrykt og vår gruppetenkning, ta imot enkeltindivider med en annen bakgrunn enn oss. Vi må slutte å spørre «hva kan vi hjelpe deg med?» – uansett hvor gode intensjonene enn måtte være. For i et slikt spørsmål ligger en klientifisering – en forutinntatt antagelse om at de er underlegne og derfor trenger hjelp. Isteden

bør vi spørre «Hva kan du bidra med?» Kanskje må vi også slutte å snakke om «innvandring», og heller snakke om «rekruttering», slik Canada gjør. Faktisk er det viktig om man kaller noen «flerkulturell» eller «fremmedkulturell». Ord gir assosiasjoner, som igjen gir holdninger.

Norge har per i dag ingen massive problemer knyttet til innvandring. I motsetning til land som Danmark og Frankrike har vi ingen massearbeidsløshet blant innvandrere. Likevel er det et stort potensial for forbedring. Spesielt uheldig er sammenblandingen av asyl- og innvandringsdebatten og generell justispolitisk debatt. Asylsøkere blir ofte – i ord eller tanke – mistenkeliggjort og stemplet som kriminelle. Dette er både uheldig og upresist. Grupper er konstruerte med kunstige og subjektive grenser. En gruppe kan aldri være kriminell – bare enkeltindivider. Isteden er man vitne til en slags nostalgisk romantisering av tiden før innvandringen fra Asia og Afrika begynte – en historisk forfalskning om at det ikke var noen kriminalitet før det.

Gerhard Helskog beskriver i sin bok «Innvandrerens supermakt» en rørende historie om bantu-somalierne som utgjorde en underklasse i Somalia, og som ingen land ville ta inn som flyktninger fordi de ble ansett som uintegrerbare analfabeter. Etter mange år i flyktningeleire fikk de opphold i USA og bosatte seg i Arizona. Der gikk de rett ut i jobb – både kvinner og menn – for å forsørge familien. Istedenfor generøse og ydmykende norske trygdeordninger fikk de stoltheten av å kunne forsørge seg selv, evnen til å lære språket i landet på en naturlig måte, og et profesjonelt nettverk.

Men kanskje fremfor alt – håp.

Håp om at det fra nå av bare går fremover i samfunnet. Håp ved å kunne ta opp lån, å investere i fremtiden. I Norge har vi gitt fredsprisen til håp, men gir vi håp til denne gruppen?

Arbeid er hjørnesteinen i enhver god integrering. Men det forutsetter at de som allerede bor i Norge og er i posisjon til å ansette noen faktisk tør å gi dem en sjanse, tør å se forbi hudfarge og gruppetilhørighet, og tør å utfordre sine egne fordommer.

Man kan ikke ta for gitt at nyankomne fra Somalia eller Sudan eller andre fattige land nødvendigvis vet hvordan en busstabbell fungerer, eller hvordan en komfyr virker. Derfor kan en frivillig ordning med veiledning for nyankomne være en god ide. Dette har man ved hell gjennomført ved hjelp av frivillige i andre land. Målet må være å gjøre dem til selvstendige og bidragytende samfunnsborgere så fort som mulig.

Sist, men ikke minst, har vi en moralsk plikt til å ta imot de forfulgte. De modige som fortsetter kampen for demokrati og ytringsfrihet i sine hjemland – eller som flykter fra krig eller naturkatastrofer. Som Olaf Thommessen skrev – problemet er ikke 1.000 flyktninger i Norge – men 40 millioner i verden. Vi skylder dem den samme gjestfriheten som norske flyktninger ble møtt med under 2. verdenskrig, den gang vi var de trengende. Dette må vi love, og mer.

Norge har per i dag ingen massive problemer knyttet til innvandring.

Vil tenke høyere om minoriteter

I mange land finnes tenketanker som er dedikert til innvandrings- og integreringssaker. I Norge har en slik tenketank manglet. – Det betyr at vi kanskje ikke finner de gode løsningene, sier Abid Q. Raja. Nå starter han tenketanken *Minotenk*.

Kjartan Almenning
Abid Q. Raja. Mannen som ble kjent da han som talsmann for en menighet feide gulvet med Carl I. Hagen på direktesendt TV-debatt, som siden ble markant forsvarsadvokat og samfunnsdebattant, og som i forrige valgkamp konkurrerte med Venstres fremste

tillitsvalgte om å ha flest medieopptredener. Før påske var han inne som stortingsrepresentant i noen uker. Og hva er det han holder på med nå?

– Gratulerer med Fritt Ord-prisen for 2010!
– Takk for det! Telefonen fra Fritt Ord kom overraskende. Min del av denne prisen er en pris til alle de som har vært med og gjøre dialogmøtene så vellykket som de har vært, sier Raja.

Dialogmøter: Ny offentlighet
Det har blitt 9 dialogmøter i Rajas regi. Det første skjedde like etter de omfattende demonstrasjonene mot Israel etter krigen i Gaza. Demonstrasjonene utartet seg til opptøyer. Ungdommer kastet stein mot politiet og angrep antatte jøder. Få dager etterpå satt de samme ungdommene på Litteraturhuset og diskuterte – sammen med Raja – hva de hadde deltatt i.

Andre dialogmøter har tatt for seg alt fra ytringsfrihet og blasfemi, til hat, kjærlighet, imamers rolle og likestilling. – Jeg gleder meg til det 10. møtet. Det blir jo et slags jubileumsmøte. Tema er ikke fastlagt, men det blir i mai.

Minoritetspolitisk tenketank

Nå er Raja på banen med et nytt prosjekt. Dette kalles Minotenk – minoritetspolitisk tenketank. – Det finnes mange tenketanker i andre land som jobber med innvandrerfeltet. I Norge er det ingen som er dedikert til dette feltet. Det betyr at vi kanskje ikke finner de gode løsningene.

En tenketank, eller tankesmie, er en institusjon som har som rolle å delta i den offentlige debat-

ten og gi råd særlig om politikk, næringsliv eller militære spørsmål. Internasjonalt er disse ofte knyttet til partier, universiteter, eller bestemte organisasjoner. I Norge er det særlig tre tenketanker som har markert seg i den offentlige debatten. Den ene er Civita, som ofte omtales som næringslivets tenketank. Den andre er Manifest, som har sterke bånd til fagbevegelsen. Den tredje er Liberalt Laboratorium, som sprang ut fra miljøet Venstrefolk

Media er avhengig av å ha ofre for at man skal få debatten. Men med ofre får man knyttede never. Og vi trenger en likestillingsdebatt uten knyttede never.

kanskje husker som Sosialliberalt forum på tidlig 2000-tall.

Partipolitisk uavhengig

– Minotenk har søkt om midler fra Inkluderings- og Mangfoldsdirektoratet (IMDI), men ennå ikke fått svar, forteller Raja. – Vi har et bredt sammensatt styre på seks personer, tre menn og tre kvinner, med bakgrunn som muslim, jøde og sikh, og som lege, politi, økonom, psykolog, sosialantropolog. Altså i tillegg til juristen Abid Q. Raja.

– I denne sammenhengen er det viktig å poengtere at vi er helt og fullstendig partipolitisk uavhengige, påpeker Raja. – Men vi har et felles verdigrunnlag. Vi har alle minoritetsbakgrunn og vi har et positivt syn på det å være minoritet i Norge.

Flere dialogmøter

Hva er det en slik minoritetspolitisk tenketank skal fylle tiden og ressursene med? – Vi kommer til å fortsette arbeidet med dialogmøtene, og vi vil utvide dem til å arrangeres over hele landet. Så vil vi utarbeide faglige rapporter på hvordan integrering kan lykkes. Virksomheten er forskningsbasert, og skal fremme forskningspublikasjoner og politiske løsninger. Formålet er å finne løsninger på hvordan man kan få innvan-

drere til å lykkes, og da må det tenkes på et høyere plan om disse utfordringene.

– Hva er den største minoritetspolitiske utfordringen i Norge i dag?

– Det er flere. Ulike grupper har ulike utfordringer og må møtes med ulike løsninger. For barn handler det om to ting; om språk og det å kunne språket før man begynner på en norsk skole; og om den grunnleggende friheten til å vokse opp som selvstendig individ. For kvinner handler det om likestilling. For menn handler det mye om arbeidsmarked og diskriminering.

Raja påpeker at det er spesielt vanskelig å få norske medier interessert i spørsmål om likestilling. – Det var merkbart vanskeligere å få satt på dagsorden enn de andre temaene på dialogmøtene, sier han. – Media er avhengig av å ha ofre for at man skal få debatten. Men med ofre får man knyttede never. Og vi trenger en likestillingsdebatt uten knyttede never.

kjartan@liberal.no

Fra naboene

Folkpartiet Sverige

«Den store majoriteten av de to millioner svensker som har innvandret eller flyttet hit, eller som er barn av innvandrere og flyktninger, er en velfungerende og hardt arbeidende del av Sverige, og behøver derfor ingen særskilt politikk. Samtidig finnes det mange personer som ikke har innvandrerrøtter, og som lever i utenforskap.

Økt status

Folkpartiet vil øke statusen på det svenske statsborgerskapet. For oss er statsborgerskap en samfunnskontrakt der man bekrefter at man har forstått såvel sine rettigheter som plikter, samt en respekt for grunnleggende verdier som menneskerettigheter, demokrati og likestilling.

I tider med lavkonjunktur og høyere arbeidsledighet finnes det krefter som vil bruke skremsler for å begrense innvandringen. Selv om det nå er vanskelige økonomiske tider ville det være feil å trekke forhastede konklusjoner og gå i en proteksjonistisk retning. Antallet eldre over 85 år kommer til å øke med nesten en fjerdedel de kommende ti årene, samtidig som halvparten av pleiepersonalet går ut i pensjon. År 2020 kommer vi til å ha flere eldre enn yngre, de som er over 65 kommer til å utgjøre en femtedel av befolkningen. Den demografiske utfordringen vil kreve flere arbeidende mennesker for å klare velferden, her spiller innvandringen en avgjørende rolle for Sverige, og for mange andre land i Europa.»

Tilknytningskravet og 28-årsregelen innebærer at den danske ektefellen må ha hatt dansk statsborgerskap i 28 år før paret kan være sikre på å få bo i Danmark. Hvis andre land innførte samme tilknytningskrav som vi har i Danmark ville det finnes par som ikke kan bo sammen noe sted i verden. Det er absurd.»

Radikale Venstre Danmark

«Det er et kjempeparadoks at så mange innvandrere stadig står utenfor arbeidsmarkedet når vi har en historisk lav arbeidsledighet og en akutt mangel på arbeidskraft.

Radikalt oppgjør

Det er et klart signal om at den nåværende integrasjons- og arbeidsmarkedspolitikk ikke virker. Derfor er det behov for et radikalt oppgjør: Vekk skal mistillitssystemet, spekket med kontrakter og erklæringer. Vekk skal starthjelpen og kontanthjelpsloftet, som har liten effekt hva angår å få flere i arbeid, men en stor effekt i form av å skape mer fattigdom.

Det land hvor man er statsborger burde være ens helle. Derfor er det dypt motstridende når staten nekter egne statsborgere å bo sammen med ektefelle og barn i deres eget land. Det er ingen unntak fra 24-årsreglen, heller ikke for danske statsborgere. Det betyr at danske statsborgere som er yngre enn 24 år, og som forelsker seg i og ønsker å bo sammen med en utenlandsk ektefelle, må flytte til utlandet.

Tilknytningskravet og 28-årsregelen innebærer at den danske ektefellen må ha hatt dansk statsborgerskap i 28 år før paret kan være sikre på å få bo i Danmark. Hvis andre land innførte samme tilknytningskrav som vi har i Danmark ville det finnes par som ikke kan bo sammen noe sted i verden. Det er absurd.»

Vi har et valg

Oppgittheten er for tiden til å ta og føle på i norsk politikk, og øker jo nærmere regjeringskontorene man beveger seg. Velstandsvekst og supervekst i offentlige utgifter i kjølvannet av finanskrisen til tross – vi vanskjøtter viktig infrastruktur og sultefører høyere utdanning og forskning. Hvordan har vi klart dette, og hvordan skal vi komme oss videre?

Debatt

Lars Peder Nordbakken

leder i Akershus Venstre

Tilstandsrapporten over viktig infrastruktur i det norske samfunnet som ble lagt frem 10. mars av Rådgivende ingeniørers forening oppsummerer på en dramatisk måte en rekke tidligere indisier og beviser på alvorlig infrastrukturelt kapitalforfall og fremtidsrisiko knyttet til alt fra jernbane og veier til avløpsanlegg, vannforsyning, produksjon og distribusjon av energi, kommunale bygg, skoler og helsebygg. Vi snakker her om viktige generelle forutsetninger for fremtidig verdiskaping og velferd. Og like slående er det hver gang vi får høre at andre land, med lavere velstandsnivå enn Norge tilsynelatende mestrer flere av disse utfordringene langt bedre enn Norge. Ekstra interessant er det nok også å notere at et av disse landene heter Sverige.

Regjeringen står nå overfor et stort dilemma. Den erkjenner sannsynligvis at skoen trykker skikkelig, både hva gjelder infrastruktur og andre fremtidsrettede fellesgoder. For ikke å snakke om de tilsynelatende uendelige økningene i helesevesenets og folketrygdens utgiftsside – som ingen tør å ta skikkelig tak i. Regjeringen har tilbakelagt et (konjunkturmessig vellykket) superløft i offentlige utgifter i kjølvannet av den internasjonale økonomiske nedturen. Både statsministeren og finansministeren vet likevel utmerket godt at vi nå må tilbake på handlingsregelen, både av hensyn til landets økonomisk-politiske troverdighet og av hensyn til rammebetingelsene for vårt eksportrettede næringsliv. Skattenivået kan heller ikke økes ut over 2004-nivået, i følge regjeringens løfter både før og etter valget.

I den **overflodsskvisen** som regjeringen befinner seg i finnes det to typer enkle svar. Den første typen målbæres av SV, og den foreskriver økte skatter og avgifter. Den andre typen foreskriver å legge handlingsregelen til side og

aktivt bruke mer av midlene i Statens pensjonsfond utland til innenlandske investeringer og utgifter, og den linjen støttes av Frp og nå også av Victor Norman (i følge VG 6. mars 2010). Felles for begge typene av løsninger er at vi trenger å øke de samlede offentlige utgiftene ytterligere for å løse de felles utfordringene vi står overfor.

Regjeringens største problem er imidlertid ikke at den er låst i forhold til å velge den ene eller den andre av de nevnte enkle løsningene, eventuelt en kombinasjon av begge. Problemet er

at regjeringen synes å være fullstendig handlingslammet – gitt at verken økte skatter eller brudd med handlingsregelen er mulig, og etter min mening heller ikke ønskelig. Det både regjeringen og landet trenger er noe helt annet.

Vi trenger et langt skarpere og mer kritisk blikk på offentlig ressursbruk og fordeling av ressursbruken – opp mot viktige kriterier for å mestre

vår felles fremtid.

Hva betyr det så å mestre fremtiden? Her vil det aldri finnes noe fasitsvar, men vi trenger i det minste et troverdig konsept. Her er mitt forslag: For å mestre fremtiden trenger vi mer enn noe annet å legge forutsetningene best mulig til rette for et mangfold av produktive innovasjoner innenfor rammene av en åpen liberal markedsøkonomi, drevet frem av et

Vi må stimulere til friere forskning, og vi trenger førsteklasses infrastruktur.

like stort mangfold av små og store entreprenører, stimulert av produktive insitamenter, fri konkurranse og rettfærdige spilleregler som gjelder likt for alle. Men det betyr også noe mer. Det betyr blant annet at vi også må stimulere til langt mer og langt friere forskning, og det betyr at vi trenger førsteklasses infrastruktur som fremmer – og ikke hemmer – den økonomiske verdiskapingen rundt omkring i landet i møte med en stadig mer åpen og global økonomi.

Hvorfor er Norge på villspor? Flere aktuelle eksempler antyder noen grunner til hvorfor verdens rikeste land har problemer med å investere i fremtidens kunnskap og en førsteklasses infrastruktur. Det kan nesten se ut som om vi systematisk sløser bort våre muligheter til å løse våre genuine fellesoppgaver:

Eksempel 1: Sykefraværet og sykelønnsutgiftene: Vi har klart å innrette oss slik at alle hovedpartene som påvirker sykefraværet i arbeidslivet, det vil si arbeidsgivere, arbeidstakere og leger, har svake insitamenter til å redusere sykefraværet. Dermed er det kanskje heller ikke så rart at en av verdens friskeste befolkninger også har tilnærmet verdensrekord i sykefravær. Disse tallene er i hvert fall ikke hyggelige: Bare merutgiftene til offentlig betalt sykelønn som skriver seg fra det fraværet som har vært høyere enn IA-avtalens mål i perioden 2001-2009 beløper seg til rundt 140 milliarder kroner i nåverdi. Hvis trenden fortsetter i en ny fireårs periode 2010-2013 blir det nye 50-60 milliarder kroner ut i ekstra sykelønnsutgifter. Vi snakker her om midler som de fleste vil være enig i at vi som samfunn kan benytte langt mer produktivt.

Eksempel 2: Det har også fremkommet informasjon i den senere tid om at måten vi finansierer utbygging av blant annet jernbane og veier, gjennom årlige bevilgninger, forårsaker mye stop-go-utbygging som i noen tilfeller har vist seg å forårsake helt unødvendige økninger (noen ganger fordoblinger!) av de samlede utbyggingskostnadene. Har vi råd

til å fortsette slik, når vi vet at tallene vi her snakker om defineres i milliarder kroner?

Eksempel 3: Underskuddene i de store helseforetakene og utgiftsøkningene innen helsesektoren generelt er urovekkende. Satt på spissen er det mye tyder på at vi har en styrings- og insitamenterstruktur innen denne sektoren som inviterer til selvbetjent utgiftsekspløsjon på fellesskapets bekostning – uten noen egentlig reell politisk styring. Hvis ikke dette problemet løses – hvilket jeg ser svært få tegn til – så vil fort også den aktuelle Samhandlingsreformen kunne utvikle seg til et sant mareritt. Igjen snakker vi om milliardsummer.

Disse tre eksemplene er vel å merke kun ment å gi et lite hint om et langt mer omfattende problem i norsk politikk og samfunnsliv: At det foregår sløsing med offentlige midler i et urovekkende stort omfang, som systematisk ødelegger fellesskapets muligheter til å investere i fremtiden, og som i tillegg synes å

lamme vårt demokrati gjennom å formidle følgende begredelige budskap: Det nytter ikke, vi har ikke noe valg – hvorfor bry seg?

Jo, vi har et valg. Vi trenger faktisk ikke oppholde oss lenger enn vi selv velger i den oppgitthetens status quo tilstand som preger vårt samfunns forhold til å investere i vår felles fremtid – spesielt i viktig infrastruktur.

Valget står mellom enkle løsninger som foreskriver ytterligere doser med vekst i de offentlige utgiftene, finansiert gjennom økte skatter eller oppløsning av handlingsregelen – eller den mer krevende løsningen det er å gå løs på den enorme sløsing med offentlige midler, og derigjennom frigjøre midler til langt mer produktive og mer fremtidsrettede formål.

Å oppheve handlingsregelen må i så måte anses som den mest uansvarlige blant de enkle løsningene, vel vitende om at formuesøkningen i Statens pensjonsfond utland gjennom 2009 alene vil gi regjeringen anslagsvis 30 milliarder kroner mer å bruke i 2010, eller mer å redusere overforbruket med om man vil, sammenlignet med 2009 (basert på handlingsregelen).

Det gode valget er det som avviser lettvinthetene og som krever en reell innsats – for ikke å si mer *civil courage* med et liberalt innhold. Jeg er ikke i tvil om hvilken linje som både vil vise seg å være den mest fremtidsrettede og som vil vise seg å være den mest sosiale over tid.

Uansett hva vi måtte mene, så er det i det minste å håpe at vi ikke henfaller til den tafatte holdningen at vi ikke har noe annet valg enn å gå rundt grøten i status quo. De rundene kan vise seg å bli i dyreste laget.

Meningsmålinger

	Des	Jan	Feb	+/- jan-feb	Mandater feb	+/- St.valg
Ap	31,4	31,1	32,6	1,5	58	-6
Frp	23,0	23,2	23,0	-0,2	42	1
Høyre	21,2	21,8	22,1	0,3	39	9
SV	6,8	6,5	6,4	-0,1	11	0
Sp	5,4	5,4	5,1	-0,3	9	-2
Krf	5,5	5,2	4,4	-0,8	8	-2
V	3,9	4,2	3,8	-0,4	2	0
Rødt	1,6	1,5	1,4	-0,1	0	0
Andre	1,2	1,1	1,1	0,0	0	0

Tallene er et gjennomsnitt fra målingene i desember, januar og februar fra Synovate, Opinion, TNS Gallup, Sentio Research Norge, Norstat, Respons, InFact og Norfakta. Kilde: Bernt Aardal/DN. Mandatfordeling i februar: Opposisjonen 91, Regjeringen 78, Ap 58, H+Krf+V 49.

Kalender

April:

- 15. Sentralstyremøte
- 15. Landsstyremøte (Sarpsborg)
- 16.-18. Landsmøte (Sarpsborg)

Mai:

- 01.-02. Lokalpolitisk nettverk
- 03. Venstres ordførersamling (Oslo - KS sin ordførerkonferanse starter 4.mai)
- 08.-09. Lokalpolitisk nettverk
- 10. Sentralstyremøte

Juni:

- 11. Sentralstyremøte
- 12.-13. Landsstyremøte (Ullensvang, Hardanger)

Lokalpolitisk nettverk – fordeling:

- 01.-02. mai Nordland sør, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag – *Trondheim*
Rogaland sør, Agder – *Kristiansand*
Telemark, Vestfold, Buskerud – *Kongsberg*
- 07.-08. mai Oslo – *Oslo*
- 08.-09. mai Finnmark, Troms, Nordland nord – *Tromsø*
Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland nord – *Bergen*
Oppland, Hedmark – *Biri*
Akershus, Østfold – *Sørmarka*
- 29.-30. mai Møre og Romsdal – *Molde*

Venstredebatt på nett

liberal.no

liberal.no er en åpen arena for alle som vil delta i debatt om og med Venstre. Her er både politikere, medlemmer og andre nysgjerrige aktive. Alle kan enkelt opprette en egen brukerprofil, skrive innlegg og kommentere andres innlegg. Trenger du hjelp eller opplæring? support@liberal.no
<http://liberal.no/>

Venstre pluss

Venstre pluss er Venstres lukkede forum, der alle medlemmer har tilgang til interdebatt, til dokumenter og strategier, og til sin egen venstre.no-epost. Bruker- og passord står på kontingentfakturaen. Du kan få tilgang via nettleser, eller laste ned et eget program på innloggingssiden. Trenger du hjelp eller opplæring? support@venstre.no
<http://pluss.venstre.no/>

Generalsekretæren

Lokalpolitisk nettverk

Ein sterk organisasjon er beste garantien for gode valresultat. Dei siste åra har partiet satsa mykje på partibygging, med Venstreskulen og kandidatkursinga før stortingsvala som «flaggskip». Gjennom eit samarbeidsprosjekt med fylkeslaga tek me dette eit steg vidare i år.

Lokalpolitisk nettverk vert eit kursopplegg som smeltar saman V-skulekonseptet, organisasjonsutvikling og kandidatutviklinga til lokalvalet 2011; Venstreskulen trinn 3.

Før kommune- og fylkestingsvalet neste haust vil me gjennomføra fire helgesamlingar; to i 2010 og to i 2011. Ambisjonen er at alle lokallag og fylkeslag skal delta. For å redusera reiseavstanden og –kostnadane er landet delt i 9 regionar.

Sentrale tema vil vera politikk, mediehandtering, organisasjonsbygging og kampanjejobbing. På kvar samling vert det lagt inn tid til reine fylkesamlingar, dvs ein bolk fylkeslaget er eineansvarleg for.

I 2010 er hovudmålgruppa aktive lokalpolitikarar og tillitsvalde, med gruppeleiarane og lokallagsleiarane i spissen. I tillegg er alle som har fullført Venstreskulen trinn 2 velkomne til å delta. Målet er at samlingane skal gjera partiet meir synleg, og lokallaga endå betre rusta til skapa engasjement og deltaking.

I valåret er målgruppa primært listekandidatane og dei organisatorisk ansvarlege for valkampen. Innhaldet på samlingane vil naturleg dreia meir i retning av rein valkampførebuing og –drilling, men ha same hovudoverskrifter.

Bøyggen for å få flest mogleg deltakarar er økonomien. Etter stortingsvalet sist haust fekk VHO eit langt strammare budsjett. Landsstyret har likevel prioritert lokalpolitisk nettverk høgt, og sett av ein større budsjettpost til føremålet. Dei fleste fylka brukar i tillegg egne midlar for å halda kostnadane til overnatting og reise nede. Trass i det, unngår me neppe at lokallaga eller deltakarane må yta noko sjølve. Me vonar likevel at prisen vert såpass låg at alle lokallag prioriterar å senda ein eller fleire.

Lukkast me, har me etablert ein møteplass som kan verta gull verdt for å gjera Venstre til eit større parti.

Lokalpolitisk nettverk vert ein arena der alle nivå i partiet møtest ansikt til ansikt to gonger i året. Lukkast me (les: At terskelen for å delta vert så låg at alle lokallag har høve til å vera med), har me etablert ein møteplass som kan verta gull verdt for å gjera Venstre til eit større parti. Er du interessert i å delta? Sjekk ut med lokal- eller fylkeslaget når og kvar samlinga i mai er, og set av tida!

Terje Breivik
generalsekretær

Hordaland Venstre krever at Norge ivaretar asylsøkerbarna sine rettigheter.

Barn trenger en avklart og forutsigbar livssituasjon. Dagens praksis overfor asylsøkende barn mellom 16 og 18 år ivaretar ikke barnas behov, mener Hordaland Venstres årsmøte.

Etter dagens regler får barn som har fylt 16 år, og som ikke har beskyttelsesbehov, midlertidig oppholdstillatelse frem til fylte 18 år, dersom de ikke kan tilbakesendes til hjemlandet pga usikker omsorgssituasjon. Ved fylte 18 år bortfaller oppholdstillatelsen.

Automatisk bortfall av oppholdstillatelse ved fylte 18 år er etter Hordaland Venstres mening

en praksis som er i strid med FNs barnekonvensjon. Barnekonvensjonen har som hovedprinsipp at det er hensynet til barnets beste som skal styre myndighetenes avgjørelser som gjelder barn. Norge bør etterleve konvensjonsforpliktelsen, og la barnets beste være styrende. Retur til opprinnelsesland bør bare skje dersom det er til barnets beste.

Energifylket Nordland

Bedrifter med behov for fornybar energi bør inviteres til Nordland, mener Nordland Venstres årsmøte.

Det er energieffektivt og dermed klimavennlig å bruke strømmen der den produseres og naturinngrep for nye kraftlinjer kan unngås, skriver årsmøtet i en uttalelse.

Nordland har et overskudd på el-kraft med over 40%. Stamlinjennettet har begrenset kapasitet for å få ut kraftoverskuddet.

Krafttilskudd fra energisparing og oppgradering av gamle kraftverk er de mest lønnsomme klimatiltak. Linjennettet må prioritere denne energien framfor ny kraftutbygging.

Fornybar kraft er miljøvenn-

lig bare når den ikke går ut over andre miljømål som biologisk mangfold og inngrepsfri natur. Bygging av kraftlinjer har negative konsekvenser for natur, miljø, reindrift og friluftsliv. Kortreist kraft må gjøres mer lønnsom ved at alle overføringskostnadene belastes sluttbruker.

– Ut av hvileskjæret

– Basisbevilgningene til universiteter og høyskoler samsvarer ikke med oppgavene, sier André N. Skjelstad.

– Kontinuerlig underfinansiering og mer detaljstyring fra statlig hold er en direkte trussel mot utdannings- og forskningskvaliteten i Norge, sier Skjelstad, som er fylkesleder i Nord-Trøndelag Venstre.

Skjelstad reagerer på at forskningsministeren forsøker å skyve ansvaret over på institusjonene i stedet for å love konkrete bevilgninger til universiteter og høyskoler.

– Venstre mener at vi har hatt hvileskjær i kunnskapssektoren lenge nok. Vi har rett og slett ikke råd til ikke å satse på universiteter

og høyskoler, sier Skjelstad. – Ved hver budsjettbehandling de senere år har Venstre foreslått betydelige økninger i basisbevilgningene til kunnskapssektoren. Kunnskap er det viktigste vi kan satse på i tiden som kommer, og kan ikke fortsette å være en salderingspost i offentlige budsjetter.

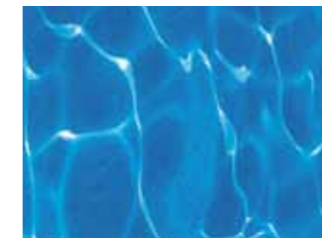
Vil verne Møresokkelen

– Fiskeri- og miljøinteressene må komme føre oljeinteressene, seier Jens Johan Hyvik, fylkesleiar i Møre og Romsdal Venstre.

Olje- og energidepartementet utlyste nyleg fleire omstridde områder utanfor Mørøkysten for oljeleting. Dei utlyste blokkane ligg midt i gyteområda Norsk vårgytande sild. Her finn vi dessutan store førekomstar av sårbare kaldtvasskorallrev. Næraste nabo til oljeaktiviteten blir fuglefjellet på Runde.

– I valet mellom olje på den eine sida og fiskeri og miljø på den andre, vil Venstre prioritere fiskeri- og miljøinteressene utanfor Mørøkysten. Vi er djupt skuffa over regjeringa som no gamblar både med store og fornybare øko-

nomiske interessar for fiskerinæringa og viktige miljøinteressar, seier Hyvik. – Folk langs kysten vår har hausta frå gyte- og fiskefelt på Møresokkelen i uiminnelege tider. Vi må forvalte desse ressursane slik at også framtidige generasjonar kan hauste av dette matfatet rett utanfor kysten vår.

Holder Bondelaget på vent

Erik Ringnes mener Bondelaget ligger for tett opptil den rødgrønne regjeringen – og venter med å betale årets kontingent.

Ringnes, som er kornbonde og fylkesleder i Hedmark Venstre, sier til Østlendingen at han holder medlemskapet i Bondelaget på vent.

– Jeg mener at Norges Bondelag har for tette bånd til regjeringen. Det fratar Bondelaget muligheten til å ivareta næringens interesser, sier Ringnes, som mener regjeringen har sørget for en reformpause i landbruket.

– Jeg vil ha bort delingsforbudet. Det vil gi større handlingsrom for den som skal være bonde. Vi må få en kjerne av bønder som er faglig dyktige. Det vil gi et bedre

grunnlag for både veiledningstjenesten og forskerne, sier Ringnes.

– Fjerner vi delingsforbudet, kan de som sitter på et mindre bruk dele fra jorda og selge den til naboen og beholde tunet som bosted. Jeg mener også at odelsloven bør avskaffes, sier Erik Ringnes.

Stopp Datalagringsdirektivet!

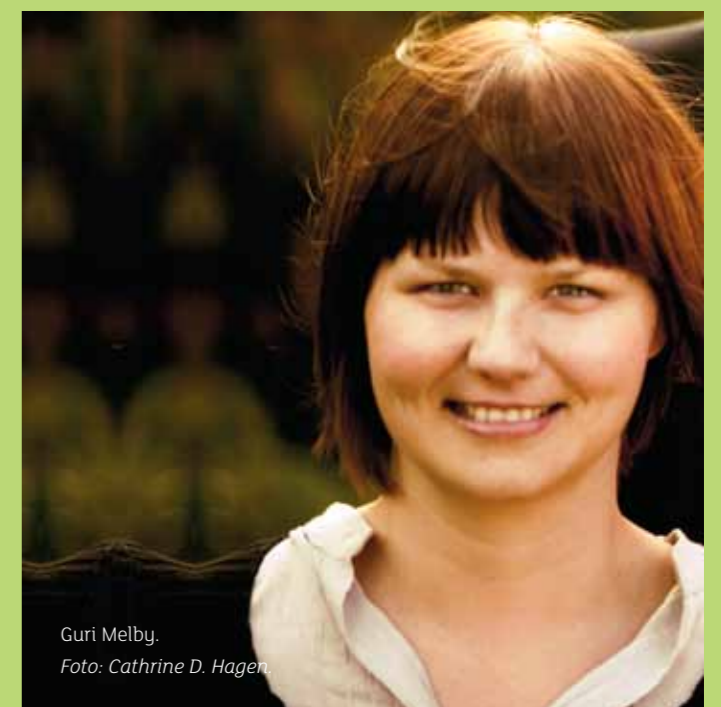
I Sør-Trøndelag har Guri Melby (V) sammen med Merethe Baustad Ranum (H) tatt initiativ til å starte en lokal gruppe av organisasjonen Stopp Datalagringsdirektivet.

Mens dette nummer av Liberal gikk i trykken, ble det arrangert et oppstatsmøte for å få i gang en undergruppe av organisasjonen Stopp Datalagringsdirektivet i Trondheim. – Møtet er åpent for alle som er interesserte i saken, enten om du vil lære mer om datalagringsdirektivet eller om du ønsker å bli med, sier Melby.

Stopp Datalagringsdirektivet (Stopp DLD) er en tverrpolitisk uavhengig kampanjeorganisasjon som har som formål å spre

informasjon om datalagringsdirektivets negative konsekvenser for personvernet, og hindre at direktivet blir tatt inn i norsk lov.

– Dette er en sak vi i Venstre har kjempet mot lenge, og for oss er det svært viktig å få i gang slike tverrpolitiske initiativ for å få mest mulig gjennomslag for saken. Jeg håper derfor alle som er opptatt av personvern engasjerer seg i det videre arbeidet, sier Melby.

Guri Melby.
Foto: Cathrine D. Hagen

Et tydelig og liberalt Venstre

Nå begynner valget å komme på avstand og landsmøtet til Venstre er rett rundt hjørnet. Der står kampen for Venstres vei videre og hvordan sikre en god profil frem mot neste de neste valg i 2011 og 2013.

Unge Venstre vil bruke muligheten til å fremme politikk og bygge politikk. Et tydeligere og liberalt Venstre er det Venstre som kan bli et 10 prosents-parti. Da kan ikke sentrumsposisjonen tolkes som en vingleposisjon, politikk stå fast fordi man skal tekkes politiske partnere langt tilbake i tid eller kun gi rom for å debattere enkelte tema med fire års mellomrom. Venstre må være et selvstendig parti, en selvstendig posisjon og en selvstendig stemme!

På landsmøtet skal vi behandle innvandrings- og integreringspolitisk manifest. Migrasjon er menneskets eldste utviklingsstrategi for mennesker har alltid vært på vandring. Dette lar seg ikke stoppe av landegrensener og grensevakter. Søken etter et bedre liv eller flukten fra det vonde livet må vi som liberale respektere og i møte komme med en liberale og human, rettfærdige og tolerant politikk.

Til landsmøtet har vi fremmet en rekke uttalelser. Unge Venstre ber Venstre innføre en røddagskonto for å likestille folks forhold til sine helligdager og sikre en upartisk stat. Videre ønsker vi å løfte debatten om sykelønn, som så alt for fort ble stille etter at partene ble enige. Det høye sykefraværet koster samfunnet enorme summer som kunne vært brukt på vik-

tige samfunnsoppgaver. I tillegg er det en for stor andel av de som blir langtidssykemeldte som etter hvert havner utenfor arbeidsmarkedet. Skal Venstre tørre å tenke i andre baner enn vi gjør i dag? Det vil vi.

Unge Venstre ser frem til valget i 2011, men ønsker mer politikk i møtet mellom hva politikere vil og hva elever opplever i sin skolehverdag. Vi har fremmet forslag om flere læreplaner, frafall i skolen og om hellesøster (sammen med Venstrekvinnelaget) for å styrke dette og gi Venstre- og Unge Venstre-politikere god politikk til å overbevise ungdommen om at Venstre er rette valget.

Landsmøtet skal behandle mye politikk og debattene vil gå høyt om veien videre. En ting er sikkert at fra Unge Venstre sin side vil vi fortsette å utfordre Venstre, fremme nye tanker og kjempe for det tydelige liberale partiet: Venstre.

Anne Solsvik
leder i Unge Venstre

Toppskulering i Drammen

Ein gong i året arrangerer Unge Venstre toppskulering for 30 utvalde medlemmer som ynskjer å yte det vesle ekstra i kampen for eit meir liberalt Noreg. I år gjekk turen til smukke Drammen, der deltakarane gjennom ei heil helg fekk lære det som er å lære om politikk og organisasjonsarbeid.

Unge Venstre har hatt ein kraftig medlemsvekst gjennom det siste året, og då det tredje trinnet i Unge Venstre-skulen vart lyst ut for deltaking i vinter var det stor interesse frå medlemmene. Tredve liberalar mellom 15 og 23 år, mange rimeleg ferske i organisasjonen, fekk høve til å reise til Buskerud for å lære meir om liberal politikk og effektivt organisasjonsarbeid.

– Då vi såg at medlemsveksten byrja å ta av i fjor haust, bestemte vi oss for å drive aktivt skuleringsarbeid gjennom heile vinteren for å få alle dei nye hendene og hovuda i arbeid. Det førte også til ei stor interesse kring årets UV3, og det er særst gledeleg, seier 1. nestleiar Sveinung Rotevatn, som stod for arrangementa av kurset saman med resten av sentalstyret.

Nye vener og ny kunnskap

Gjennom helga fekk deltakarane grundig skulering i UV sine hovudprioriteringar innan politikk, og fekk i tillegg kursing innan mediearbeid, økonomistyring, sosiale media som politisk verkty, leiarskap og lokallagsarbeid. Av eksterne føredragshaldarar kan nemnast Paal Frisvold, leiar i Europabevegelsen, og Ingeborg Gjærum, tidlegare leiar i Natur og Ungdom.

– Eg hadde høyrte mykje godt om kurset frå tidlegare deltakarar,

og sidan eg har planar om å bli i UV lenge bestemte eg meg for å søkje, seier Mathias Fischer (16), som er andre nestleiar i Hordaland Unge Venstre.

Mathias, som har vore medlem i halvtanna år, tykte det var artig å treffe andre UVarar frå heile landet.

– Det var ei utruleg kjekk helg reint sosialt, og i tillegg lærte vi mykje om politikk og politisk arbeid. Personleg tykte eg workshoppane om kommunikasjons- og mediearbeid var aller best, og eg håpar eg får brukt den nye kunnskapen min aktivt i det lokale mediearbeidet heime i Bergen.

Knallhard debatttrening

I løpet av helga fekk også deltakarane teste ut den nye kunnskapen sin i praksis. Alle måtte til pers gjennom tre harde timar med debatttrening, der dei fekk bryne seg på nokre av Oslo sine mest berykta skuledebattantar. Tema for debattane var klima og miljø, skulepolitikk og EU-spørsmålet.

– Det var tøffe motstandarar og veldig utfordrande. Likevel kan eg ikkje seie noko anna enn at eg gler meg stort til å ta skuledebattar i 2011, seier Mathias, som også er klar på kva Unge Venstre treng å satse på i tida fram mot valet.

– Det er viktig å fokusere på mykje og god lokal aktivitet, slik vi har fått til her i Bergen. Då aktiviserer ein medlemmar over heile landet, og legg grunnlaget for framtidig vekst.

Bli med på Unge Venstres sommerleir!

Unge Venstre arrangerer sommerleir for alle sine medlemmer fra 27. juli til 1. august.

Boye Bjerkholt

Leiren blir arrangert på sørlandsparadiset Hove leir, på Tromøya utenfor Arendal. Sommerleiren er Unge Venstres desidert største arrangement, og et fast årlig høydepunkt for aktive Unge Venstre-medlemmer. Og det er kanskje ikke så rart - for hva er vel bedre enn å kombinere spennende foredrag fra politiske innledere med sommer, sol, bading, volleyball, fotballturnering, UV-Grand Prix, natursti og mange nye venner fra hele landet? Bli med du også!

I år kan du lære mer om temaer som klima, ruspolitikk, EU, menneskerettigheter, skole, aktiv dødshjelp, personvern, dyrevern og mye, myr mer. Som vanlig vil det være debattskoleing for de som vil, både for folk som har lyst til å være skuledebattanter i 2011 og for de som bare vil bli flinkere til å argumentere for Venstres og Unge

Venstres politikk. Unge Venstre skal også behandle sin politiske plattform i år, så derfor vil du få mulighet til å være med og utvikle ny og spennende politikk for Unge Venstre gjennom politiske workshops.

Det viktigste av alt er likevel sørlandssommeren, de lange siestaene under trærne, grillmaten, nattbadingen... kort sagt: Den gode stemningen. Så du trenger med andre ord ikke å nøle ett sekund lenger: Meld deg på sommerens vakreste eventyr så fort som mulig!

Deltageravgiften er på 1300,- kroner, inkluderer kost, losji og reisedekning og må betales før leiren (hør med ditt fylkeslag om de dekker hele eller deler av deltageravgiften). Påmeldingsfristen er 1. juni. Påmeldingskjema finner du på uv.no/sommerleir10.

Vi ses på Hove!

boyeb@liberal.no

Liberale Studenters konvent 2010

Med delegater fra Oslo, Bergen, Trondheim og Bø i Telemark samlet Liberale studenter seg til konvent og seminar 19. og 20. mars i Oslo. Erik Nyman Rydningen fra Bergen ble valgt til ny president, og fikk med seg både nye og gamle krefter i styret.

Daniel Heggelid-Rugaas

Liberale studenter hadde invitert både interne og eksterne krefter for å innlede denne helgen. Paul Chaffey, administrerende direktør i Abelia, snakket om hvordan forskningens rolle handler om å håndtere det uventede, men også om forskjeller og sammenhenger mellom forskning og innovasjon.

– Mens forskning handler om å bruke penger på å skaffe kunnskap, handler innovasjon om å bruke kunnskap for å skaffe penger, sa han.

Chaffey drøftet også hvordan næringsstrukturene endrer seg over tid, fra næringsklynger til «knowledge hubs», og hvordan dette gjør at næringspolitikken må henge tett sammen med forskningspolitikk.

– Poenget er å flytte et mentalt bilde fra at det ikke lenger er den som eier kapitalen som er den viktigste, men at det er kunnskapen som er i sentrum av næringslivets fremtid. I den gamle modellen er man en underleverandør av kunnskap, i den nye er kunnskapen oftere selve opphavet, avsluttet Chaffey.

Regjering uten vilje

Venstres parlamentariske leder, Trine Skei Grande, hilste konventet i en tale der hun blant annet snakket om Handlingsromutval-

get, frafall i videregående opplæring og spesialundervisning i skolen.

– Dette er en regjering som syns at ting er greit som det er. Hvorfor ville de da vinne et valg – hvis de ikke ville gjøre noen ting med det landet de skal styre?, spurte Skei Grande retorisk.

Delegatene fikk mulighet til å komme med innspill og til å stille spørsmål. Per Magnus Finnanger Sandsmark fra Østfold, som til daglig studerer ved Høgskolen i Telemark, mente at fastleger er viktigere for studentvelferden enn studentboliger i distriktene.

Ny ledelse og uttalelse om turnusordning

Erik Nyman Rydningen fra Bergen ble valgt ved akklamasjon til ny president i NLSF, og fikk med seg Daniel Heggelid-Rugaas (UiO) og Per Magnus Finnanger Sandsmark (HiT) som nestledere, i tillegg til styremedlemmene Hanne Kvilhaugsvik (UiB), Aleksander Åsnes (UiB) og Elizabeth Toft Erichsen (BI).

Erik Rydningen er til daglig heltidstillitsvalgt studentpolitiker i Studentparlamentet i Bergen. Han kommer opprinnelig fra Jørpeland, og studerer engelsk ved UiB.

– Handlingsromutvalget sender klare utfordringer til både re-

gjering og institusjoner. Liberale Studenter krever at begge parter følger opp disse utfordringene, uttaler han.

Etter forslag fra avtroppende leder, Erling G. Hillestad, vedtok konventet politiske uttalelser om handlingsromutvalget og om turnusordningen for leger. Liberale

Studenter støtter opp om helsedirektoratets forslag om å legge ned turnusordninga for leger: «Vi mener det er mer rettferdig med en søknadsprosess som Helsedirektoratet legger opp til enn dagens loddtrekning», heter det i uttalelsen.

daniel@venstre.no

